

SPECIJALIZOVANA VEĆA I
SPECIJALIZOVANO TUŽILAŠTVO
KOSOVA

IZVEŠTAJ ZA 2019.

SPECIJALIZOVANA VEĆA I
SPECIJALIZOVANO TUŽILAŠTVO KOSOVA

Specijalizovana veća i Specijalizovano tužilaštvo Kosova osnovani su u skladu sa međunarodnim sporazumom koji je ratifikovala Skupština Kosova, Ustavnim amandmanom i Zakonom o Specijalizovanim većima i Specijalizovanom tužilaštvu.

Veća su privremenog karaktera sa konkretnim mandatom i nadležnošću nad zločinima protiv čovečnosti, ratnim zločinima i drugim zločinima u skladu sa zakonom Kosova koji su započeti ili izvršeni na Kosovu u periodu od 1. januara 1998. do 31. decembra 2000. od strane ili protiv građana Kosova ili Savezne Republike Jugoslavije.

Sedište Specijalizovanih veća i Specijalizovanog tužilaštva Kosova nalazi se u Hagu, Holandija. Osooblje je međunarodno, kao i sudije, specijalizovani tužilac i sekretar.

SPECIJALIZOVANA VEĆA I
SPECIJALIZOVANO TUŽILAŠTVO
KOSOVA

IZVEŠTAJ ZA 2019.

SPECIJALIZOVANA VEĆA I
SPECIJALIZOVANO TUŽILAŠTVO KOSOVA

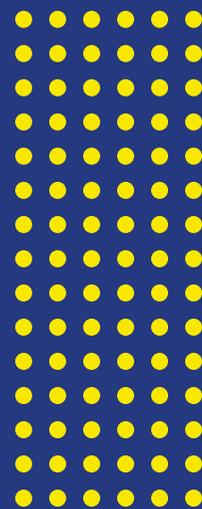

Sadržaj

SPECIJALIZOVANA VEĆA KOSOVA	7
Predgovor	8
SVK ukratko	10
Sudnica	14
VEĆA	24
1. Sudske aktivnosti	25
2. Aktivnosti predsednika i sudija	27
3. Spoljni odnosi	31
SEKRETARIJAT	34
1. Kabinet sekretara	38
2. Služba za javno informisanje i komunikaciju	39
Program <i>Outreach</i> SVK	41
3. Služba za internu reviziju	47
4. Kancelarija ombudsmana	48
5. Odeljenje za sudske poslove	49
5.1. Služba za organizaciju rada u sudnici	50
Pokretanje elektronskog sistema <i>Legal Workflow</i>	50
5.2. Služba za prevođenje	51
5.3. Služba odbrane	52
Propisi o pravnoj pomoći	52
Osnivanje Nezavisnog predstavničkog tela	52
5.4. Služba za učešće žrtava	53
5.5. Služba za pružanje zaštite i podrške svedocima	54
5.6. Uprava pritvorske jedinice	55
Pritvorska funkcija	55
6. Odeljenje za administraciju	56
6.1. Kadrovska služba	56
6.2. Služba za informacionu tehnologiju	58
6.3. Služba za održavanje i zajedničke poslove	59
6.4. Služba za obezbeđenje i sigurnost	60
6.5. Služba za finansije i budžet	60
6.6. Služba za nabavke	61
SPECIJALIZOVANO TUŽILAŠTVO	63
Predgovor	64
Istrage	65
Razvoj ST	66
Optužnice	66
Izveštavanje diplomata	67
Sistematizacija	68
Rukovodeći kadar Tužilaštva	68

**Specijalizovana
veća
Kosova**

Predgovor

Veliko nam je zadovoljstvo da predstavimo Godišnji izveštaj Specijalizovanih veća Kosova za 2019. godinu. Tokom poslednje godine naša ustanova stasala je kao sud sa čvrsto ustrojenim i sveobuhvatnim pravnim i administrativnim okvirom, koji raspolaže novom sudnicom, kao i svim neophodnim praktičnim i logističkim elementima za opsluživanje i podršku budućim postupcima pred Specijalizovanim većima Kosova. Ova ključna dostignuća, uz mnoge druge rezultate tokom 2019, omogućiće Specijalizovanim većima Kosova da ispune svoj mandat vođenjem krivičnih postupaka na nezavisan i nepristrasan, siguran i bezbedan, efikasan i pravičan način.

U ovom izveštaju ističu se ključna dostignuća ove institucije tokom 2019. i sažeto prikazuju rezultati pojedinačnih službi i odeljenja tokom te godine.

Među glavnim dostignućima u 2019. godini je preseljenje u nove prostorije, u kojima raspolažemo potpuno novom sudnicom za vođenje budućih postupaka. Pošto su Specijalizovana veća Kosova posvećena javnosti rada, sudnica je osposobljena za direktan prenos postupaka na sva tri službena jezika, omogućava primenu različitih mera kojima se obezbeđuje sigurnost i bezbednost žrtava i svedoka i raspolaže određenim novatorskim instrumentima koji će doprineti efikasnom, pravičnom, sigurnom i bezbednom vođenju postupka. Takođe smo pokrenuli platformu za elektronsku organizaciju rada u sudnici koja omogućava korisnicima da obelodanjuju, pregledaju, analiziraju i izvode dokaze u okviru jedinstvenog integrisanog sistema. S tim u vezi izražavamo iskrenu zahvalnost vladi Norveške, koja je obezbedila sredstva za renoviranje, što nam je omogućilo prelazak u nove prostorije.

Tokom 2019, sudije Specijalizovanih veća Kosova aktivno su vršile pripreme u cilju obezbeđivanja efikasnih i delotvornih postupaka.

Nakon intenziviranja angažovanja specijalizovanog tužioca na istragama tokom 2019. usledila je određena sudska aktivnost pred Specijalizovanim većima Kosova, a Sekretarijat je preduzeo provere imovinskog stanja u skladu s Privremenim propisima o pravnoj pomoći. Pored toga, Sekretarijat je podržao radnu grupu koja je oformila Nezavisno predstavničko telo specijalizovanih branilaca i zastupnika. Čestitamo braniocima i zastupnicima na osnivanju Nezavisnog predstavničkog tela i posvećeni smo plodonosnoj saradnji i konsultacijama s njima.

Isto tako, naš Program za komunikaciju i približavanje javnosti *Outreach* nastavio je da vrlo uspešno radi tokom 2019. godine. Pored organizovanja poseta Kosovu skoro svakog meseca, prilikom kojih se ekipa ovog programa sastajala sa širokom lepezom predstavnika građanskog društva, Specijalizovana veća Kosova su po drugi put ugostila 15 NVO iz Sudske informativne mreže. Tokom dvodnevnog sastanka, NVO su Specijalizovanim većima Kosova pružile dragocene povratne informacije u vezi sa programom *Outreach*, olakšavajući na taj način širenje tačnih i jasnih informacija o radu i mandatu Specijalizovanih veća Kosova u ovom regionu.

Trajni cilj nam je da one kojih se naša institucija najviše tiče upoznamo sa mandatom Specijalizovanih veća Kosova i, u odgovarajućim slučajevima, sa svim aktuelnim kretanjima u našoj instituciji. Vrlo ozbiljno shvatamo svoj odnos sa zajednicama na Kosovu i drugim mestima, i nastavićemo da se zalažemo za proširenje i održavanje aktivnog i otvorenog kanala za dijalog sa ovim zajednicama. U tom cilju, Specijalizovana veća Kosova su izradila informativne brošure i video materijale o strukturi i mandatu suda. Zahvaljujemo vladi Švajcarske na stalnoj velikodušnoj finansijskoj podršci, koja nam je omogućila da nadogradimo i dodatno ojačamo naš program *Outreach*.

Dostignuća Specijalizovanih veća Kosova tokom 2019. ne bi bila moguća bez postojane podrške država članica Evropske unije i trećih država donatora, kojima dugujemo veliku zahvalnost. Isto tako, predanost države domaćina bila je od presudnog značaja za rešavanje pitanja Pritvorske jedinice Specijalizovanih veća Kosova, a podrška Holandije bila je ključna i u renoviranju novih prostorija.

Takođe iskreno zahvaljujemo kolegama iz Evropske službe za spoljno delovanje, Službe Evropske komisije za instrumente spoljne politike i Direktorata za civilno planiranje i rukovođenje na pomoći i saradnji tokom 2019. godine.

Pored toga zahvalni smo i državama, diplomatskom koru, kao i internacionalnim i internacionalizovanim

sudovima i tribunalima u Hagu na saradnji i redovnom konstruktivnom dijalogu o organizacionim i administrativnim pitanjima.

Ponosni smo na sve što smo postigli tokom 2019. godine, a posebno smo zahvalni našem osoblju koje je neumorno radilo da obezbedi ne samo efikasno funkcionisanje ove institucije, već i da se prelazak u nove prostorije obavi vrlo profesionalno i neometano, ne utičući na dinamiku rada institucije.

Uz čvrsto ustrojen pravni i normativni okvir, uz potpuno novu funkcionalnu sudnicu, kao i predano zalaganje svog osoblja, Specijalizovana veća Kosova su spremna za vođenje bezbednih, nezavisnih, nepristrasnih, pravičnih i efikasnih postupaka u skladu sa svojim mandatom kao i da budu primer za druge ustanove slične vrste.

Sudija Ekaterina Trendafilova
Predsednik Specijalizovanih veća Kosova

dr Fidelma Donlon
Sekretar Specijalizovanih veća Kosova

Hag, februar 2020.

U junu 2008, Odbor za pravna pitanja i ljudska prava Parlamentarne skupštine Saveta Evrope imenovao je specijalnog izvestioca da ispita navode o teškim krivičnim delima izvršenim tokom i neposredno nakon sukoba 1998-1999.

U januaru 2011, Rezolucijom 1782 (2011), Parlamentarna skupština Saveta Evrope je usvojila izveštaj koji je pripremio specijalni izvestilac (Izveštaj Saveta Evrope), u kome se tvrdi da su izvršeni brojni zločini nad Srbima, kosovskim Albancima za koje se sumnjalo da saraduju s njima, kao i drugim licima.

U svetlu izveštaja Saveta Evrope, u maju 2011, države članice EU razmatrale su ovo pitanje u okviru Političko-bezbednosnog odbora, tela koje se bavi zajedničkom spoljnom i bezbednosnom politikom Evropske unije. Nakon toga osnovana je Specijalna istražna radna grupa s mandatom da sprovede nezavisnu istragu o navodima o protivpravnom zatvaranju, deportaciji, nečovečnim delima, mučenju i ubijanju, i svim ostalim krivičnim delima iz Izveštaja Saveta Evrope. Specijalna istražna radna grupa, sa sedištem u Briselu, započela je s radom u septembru 2011.

Dok je istraga bila u toku, u Razmeni pisama između predsednice Kosova i visoke predstavnice Evropske unije za spoljnu politiku i bezbednost u aprilu 2014, postignut je međunarodni sporazum o osnivanju i radu posebnih sudskih veća i specijalizovanog tužilaštva za krivično gonjenje i suđenje za krivična dela iz izveštaja Specijalne istražne radne grupe.

U Razmeni pisama stoji da će se ta namenska i posebna sudska veća osnovati u skladu sa zakonom Kosova. Ta sudska veća i specijalizovano tužilaštvo će se rukovoditi vlastitim statutom i Pravilnikom o postupku i dokazima, dok će u njima biti zaposleno i njima upravljati isključivo međunarodno osoblje. U Razmeni pisama se takođe navodi da će posebna sudska veća imati sedište u trećoj državi, te da će se osetljivi postupci, uključujući saslušanja svedoka, odvijati van Kosova. Skupština Kosova je u aprilu 2014. dvotrećinskom većinom ratifikovala Razmenu pisama i ugradila je u nacionalno zakonodavstvo. Ona ima prevagu nad zakonima Kosova.

U julu 2014, glavni tužilac Specijalne istražne radne grupe izdao je saopštenje u kome je naveo da će grupa „moći da podigne optužnicu protiv određenih visokih zvaničnika bivše Oslobođilačke vojske Kosova”.

U martu 2015, predsednik Skupštine Kosova uputio je Ustavnom sudu Kosova zahtev za ocenu ustavnosti amandana za sprovođenje Razmene pisama koji je predložila Vlada Kosova. U skladu sa Ustavom, Ustavni sud Kosova morao je da oceni da li predloženi amandman umanjuje prava i slobode garantovane Poglavljem II Ustava.

U aprilu 2015, Ustavni sud Kosova zaključio je da je predlog ustavnog amandmana saglasan sa Ustavom Kosova i da „će struktura, obim nadležnosti i funkcionisanje Specijalizovanih veća biti regulisani daljim zakonima u skladu sa Ustavom”.

Ovaj amandman je sproveden putem člana 162 Ustava Kosova, koji je Skupština Kosova usvojila u avgustu 2015. U isto vreme, usvojen je i Zakon o osnivanju obe institucije, koji predstavlja osnivački akt za Specijalizovana veća i Specijalizovano tužilaštvo Kosova (SVK i ST).

U **aprilu 2016**, dr Fidelma Donlon je imenovana za sekretara SVK, čime započinje rad Sekretarijata u Hagu.

U **septembru 2016**, Dejvid Švendiman je imenovan za specijalizovanog tužioca.

U **decembru 2016**, sudija Ekaterina Trendafilova je imenovana za predsednika SVK. Na dužnost je stupila u januaru 2017.

Dana **1. januara 2017**, stupio je na snagu Sporazum sa državom domaćinom između Kosova i Holandije, koji je omogućio da SVK vode krivične postupke na teritoriji Holandije.

Nakon toga, u **februaru 2017**, devetnaest sudija je imenovano na listu međunarodnih sudija Specijalizovanih veća. U **martu 2017**, tokom prve plenarne sednice, sudije SVK usvojile su Pravilnik o postupku i dokazima.

Nakon što je Specijalizovano veće Ustavnog suda ocenilo saglasnost sa Ustavom, Pravilnik o postupku i dokazima stupio je na snagu u **julu 2017**, čime SVK postaju u potpunosti spremna za sudski rad.

U **novembru 2017**, sekretar je usvojila Direktivu o braniocima i zastupnicima, kojom se, između ostalog, regulišu uslovi koje advokati moraju da ispunjavaju kako bi imali pravo da zastupaju osumnjičene, optužene i žrtve pred SVK. Od tada je u Imenik branilaca i zastupnika žrtava upisano 167 advokata sa Kosova, iz Srbije i niza drugih zemalja.

U **maju 2018**, Pjetro Spera je imenovan za ombudsmana SVK.

U **junu 2018**, osnovana je Sudska informativna mreža sastavljena od lokalnih NVO sa Kosova i iz Srbije.

U **septembru 2018**, Džek Smit je nasledio Dejvida Švendimana na dužnosti specijalizovanog tužioca.

U **martu 2019**, sudije SVK su održale četvrto plenarno zasedanje. Istog meseca je usvojen Kodeks profesionalne etike za branioce i tužioce pred SVK.

U **junu 2019**, SVK i ST su se preselili u nove prostorije.

Hronologija

JANUAR 2011.

Parlamentarna skupština Saveta Evrope usvaja Izveštaj o „Nečovečnom postupanju s ljudima i nedozvoljenoj trgovini ljudskim organima na Kosovu”.

SEPTEMBAR 2011.

Specijalna istražna radna grupa, koju je EU osnovala radi sprovođenja krivičnih istraga o navodima iz Izveštaja Saveta Evrope, započinje sa radom.

APRIL 2014.

Razmena pisama između predsednice Kosova i visoke predstavnice Evropske unije za spoljnu politiku i bezbednost o pitanju osnivanja „posebnih sudskih veća”.

AVGUST 2015.

Skupština Kosova usvaja član 162 Ustava Kosova i Zakon o Specijalizovanim većima i Specijalizovanom tužilaštvu.

JANUAR 2017.

Sporazum sa državom domaćinom između Kosova i Holandije stupa na snagu, čime SVK stiču pravni osnov za vođenje krivičnih postupaka u Holandiji.

DECEMBAR 2016.

Sudija Ekaterina Trendaflova je imenovana za predsednika SVK.

SEPTEMBAR 2016.

Dejvid Švendiman je imenovan za specijalizovanog tužioca.

APRIL 2016.

Dr Fidelma Donlon je imenovana za sekretara SVK, čime sudska ustanova započinje sa radom u Hagu.

FEBRUAR 2017.

Devetnaest sudija je imenovano na listu međunarodnih sudija.

MART 2017.

Sudije usvajaju Pravilnik o postupku i dokazima, koji zatim preispituje Specijalizovano veće Ustavnog suda.

JULI 2017.

Nakon provere saglasnosti sa Ustavom, koju je sproveo Specijalizovano veće Ustavnog suda, Pravilnik o postupku i dokazima stupa na snagu i SVK postaju u potpunosti spremna za sudski rad.

NOVEMBAR 2017.

Sekretar usvaja Direktivu o braniocima i zastupnicima kojom se, između ostalog, regulišu uslovi koje advokati moraju da ispunjavaju kako bi imali pravo da zastupaju osumnjičene, optužene i žrtve pred SVK. Do kraja 2019. u lmenike branilaca i zastupnika žrtava upisano je 167 advokata.

JUNI 2019.

SVK i ST se preseljavaju u nove prostorije.

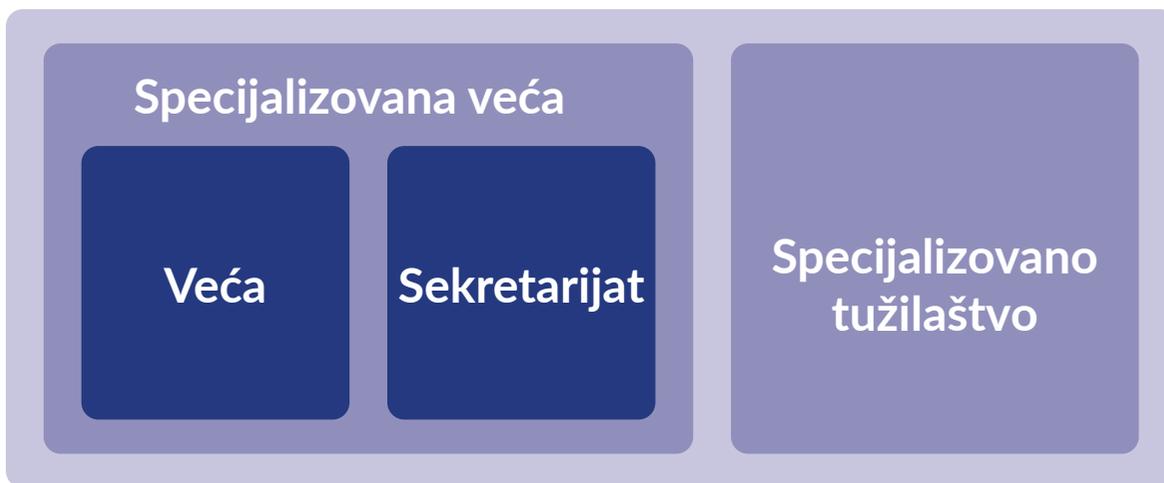
SEPTEMBAR 2018.

Džek Smit nasleđuje Dejvida Švendimana na dužnosti specijalizovanog tužioca.

MAJ 2018.

Pjetro Spera je imenovan za ombudsmana Specijalizovanih veća Kosova.

Specijalizovana veća Kosova (SVK) i Specijalizovano tužilaštvo (ST) su dve **nezavisne** institucije formirane nakon **Razmene pisama** u skladu sa zakonom Kosova, a putem **ustavnog amandmana** 2015. godine. Skupština Kosova je u avgustu 2015. usvojila **Zakon o Specijalizovanim većima i Specijalizovanom tužilaštvu** (Zakon).

■ Mandat SVK je

- “da osigura bezbedan, nezavisan, nepristrasan, pravičan i efikasan krivični postupak u vezi s navodima o teškim prekograničnim i međunarodnim krivičnim delima izvršenim u toku i posle sukoba na Kosovu, a koja se tiču dela iz Izveštaja Parlamentarne skupštine Saveta Evrope [...] i koja su bila predmet krivične istrage Specijalne istražne radne grupe” (član 1 Zakona).

■ SVK su **privremena** sudska ustanova

- postojaće samo onoliko dugo koliko bude potrebno da se reši po optužbama koje iznese specijalizovani tužilac i dok Savet EU ne obavesti Kosovo da su završene istrage i sudski postupci.

■ SVK su osnovana u skladu s **Razmenom pisama i zakonom Kosova**

- imaju **iste nivoe sudova** kao kosovski pravosudni sistem (osnovni, apelacioni, vrhovni, ustavni)
- imaju **sedište van Kosova**
- sudije i osoblje zaposleni u njima su **državljeni država članica EU ili trećih država donatora**
- primenjuju **međunarodno običajno pravo i nacionalno krivično pravo** u skladu sa Zakonom
- primenjuju **vlastita pravila o postupku i dokazima**

■ Nadležnost SVK obuhvata

- zločine protiv čovečnosti, ratne zločine i druga krivična dela prema krivičnom zakonu merodavnom u vreme kada su krivična dela izvršena
  - koji su se desili između 1. januara 1998. i 31. decembra 2000.
  - koji su započeti ili izvršeni na Kosovu ili koje su izvršili državljani Kosova/Savezne Republike Jugoslavije, odnosno koji su izvršeni nad licima koja su državljani Kosova/Savezne Republike Jugoslavije
- određena krivična dela protiv vršenja pravosuđa, ukoliko se odnose na zvanične postupke i/ili osoblje SVK.

■ SVK se bavi **isključivo pojedinačnom krivičnom odgovornošću** - neće se suditi grupama ili organizacijama.

■ SVK dozvoljava **učešće žrtava** u postupku.

■ Rad SVK i ST finansiraju države članice EU i treće države donatori i obe ustanove su nezavisne u svom radu i ispunjavanju svog mandata.

■ Službeni jezici SVK i ST su albanski, srpski i engleski.

← Dronovs
Wallemaat 2

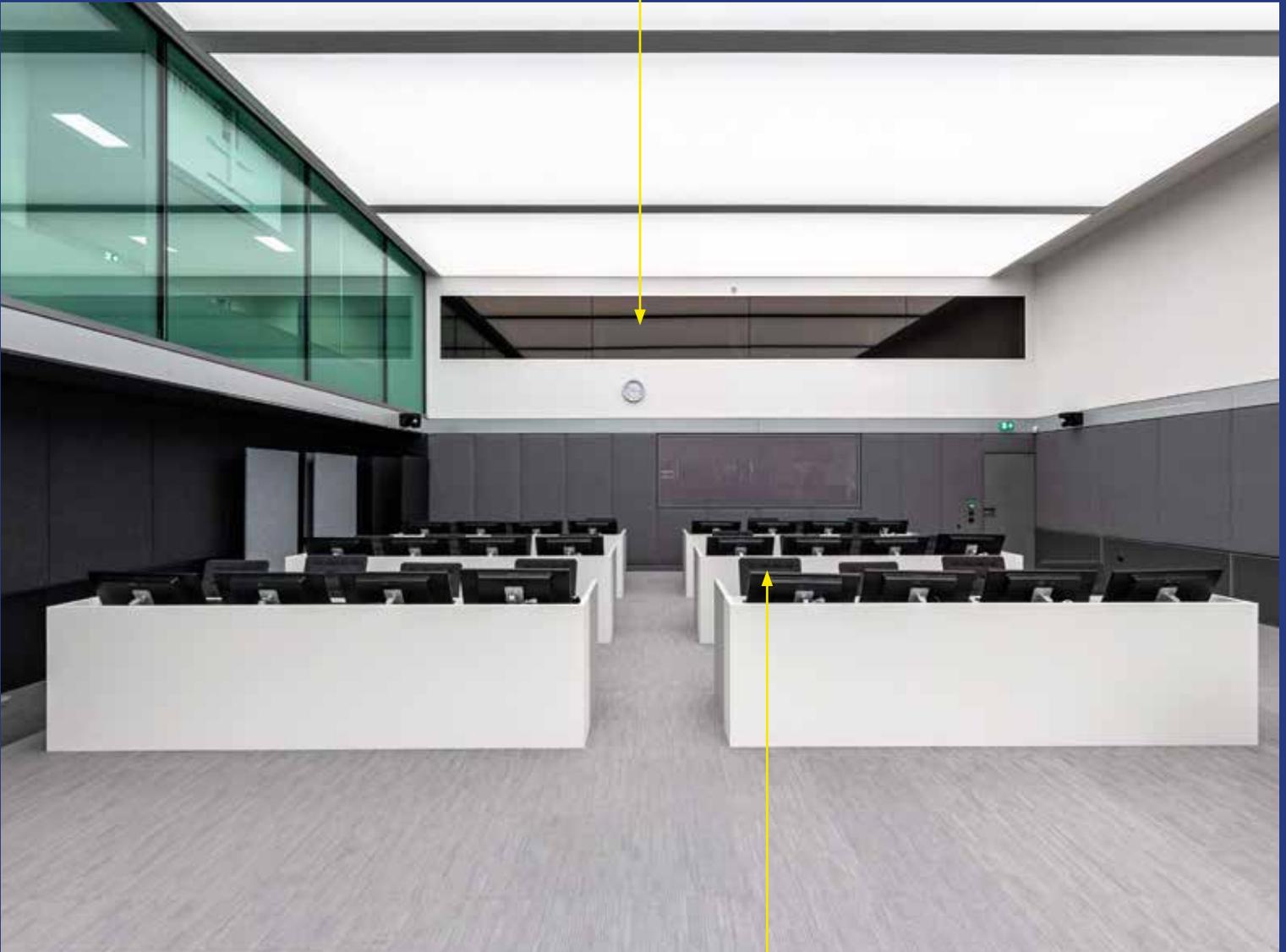
← Katwijk 18

SUDNICA

Postupak se simultano prevodi na albanski, srpski i engleski ili, po potrebi, neki drugi jezik i direktno se elektronski prenosi na sva tri jezika suda.

Tužilaštvo.

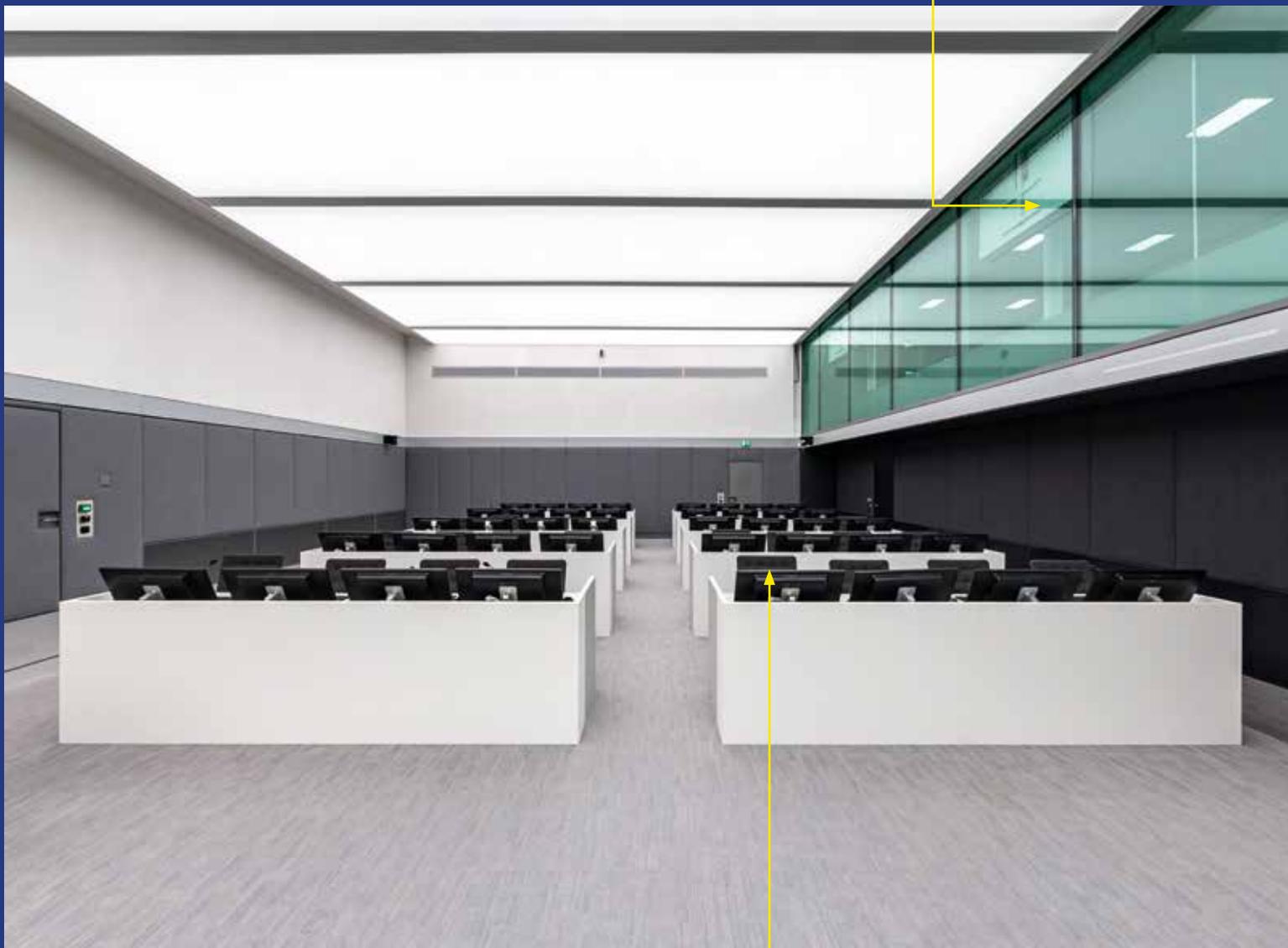
Ovde sede i zastupnici koji ispunjavaju uslove da zastupaju grupu žrtava koje učestvuju u postupku.

Sudije sa liste međunarodnih sudija raspoređuje predsednik,
koja je jedini stalni sudija u sedištu SVK.

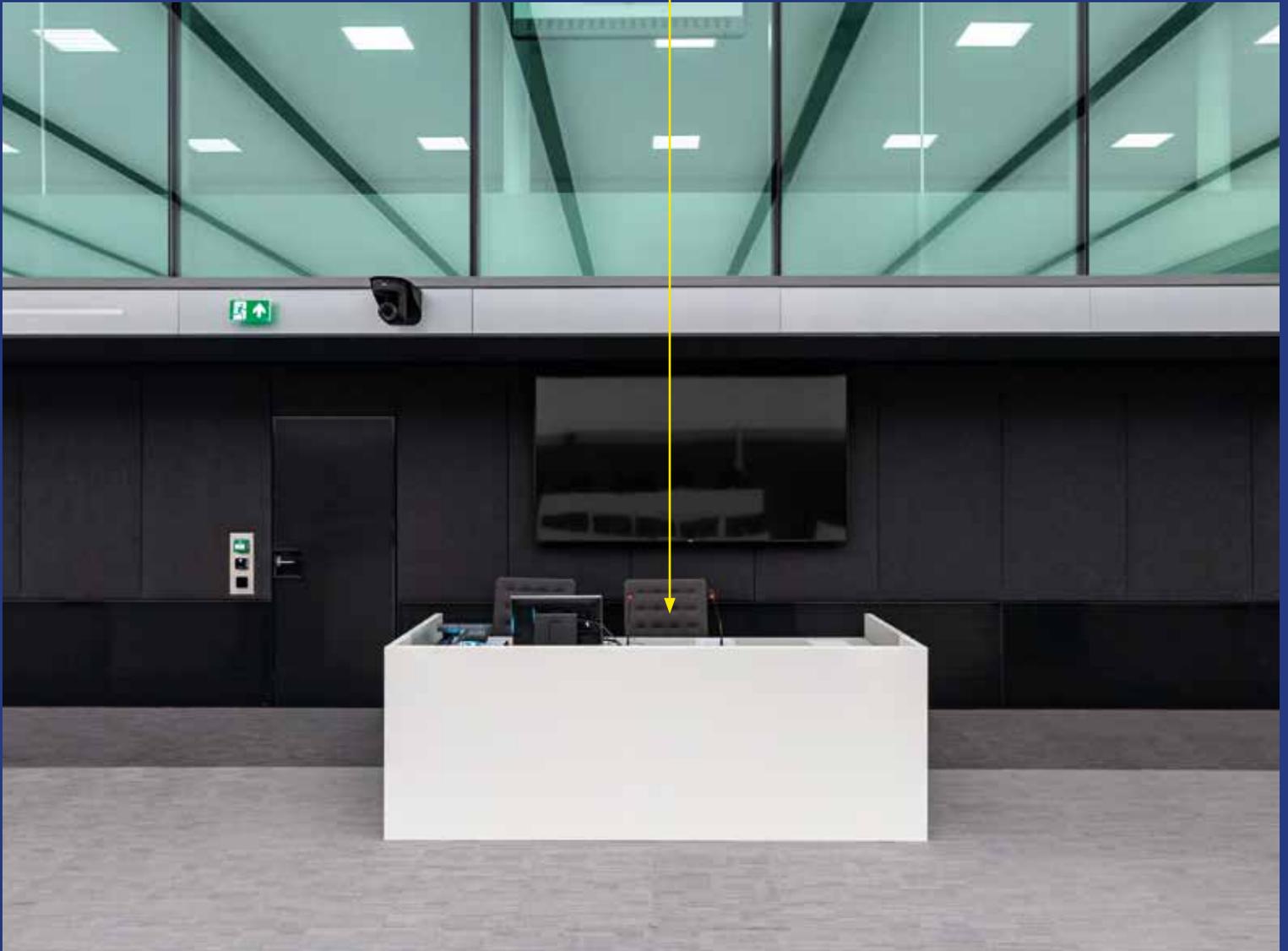
Integrirani elektronski sistem za organizaciju rada u sudnici *Legal Workflow*
omogućava bezbedan postupak bez korišćenja štampanih dokumenata.

Postupak je otvoren za javnost ukoliko panel sudija ne naloži drugačije. Zaštitnim merama koje nalože sudije, kao što su poluzatvorena ili zatvorena sednica, ograničava se pristup javnosti suđenjima.

Branici koji ispunjavaju uslove za zastupanje pred SVK. Postoji sistem pravne pomoći za zastupanje osumnjičenih i optuženih slabog imovinskog stanja.

Svedoci prilikom svedočenja sede ovde, direktno prekoputa sudija. Sudije mogu da nalože različite mere za zaštitu identiteta svedoka pre, tokom i nakon postupka.

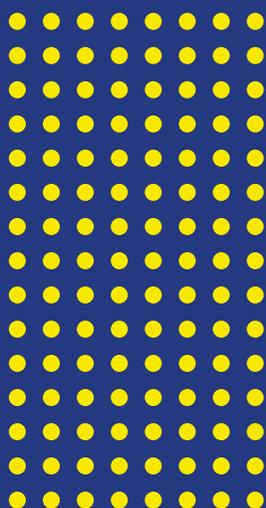
**SPECIJALIZOVANIH VEĆA KOSOVA
U SUDNICI**

Da detaljnije pogledate sudnicu kliknite ovde.

Veća

1 | Sudske aktivnosti

Specijalizovana veća Kosova (SVK) rade kao sud od jula 2017. kada je na snagu stupio Pravilnik o postupku i dokazima (Pravilnik). Od tada su sudije SVK spremne da rešavaju sva pravna pitanja, uključujući potencijalne optužnice koje podigne Specijalizovano tužilaštvo (ST). Podizanje optužnica je, međutim, pitanje o kome diskreciono odlučuje specijalizovani tužilac.

POSTUPAK NA OSNOVU POZIVA NA RAZGOVOR SPECIJALIZOVANOG TUŽILAŠTVA

Tokom cele 2019. godine, specijalizovani tužilac je aktivno radio na istragama i uputio je veliki broj poziva pojedincima za informativni razgovor u svojstvu svedoka ili osumnjičenih lica. Ti pozivi doveli su do pokretanja sudskih aktivnosti pred SVK.

Konkretno, dana 15. januara 2019. jedno od lica koje je specijalizovani tužilac pozvao u svojstvu osumnjičenog uložilo je pritužbu **Specijalizovanom veću Ustavnog suda** navodeći da se nalogom da predoči dokumenta i podatke krše njegova osnovna prava. Žalilac je zahtevao da se nalog povuče do rešavanja njegovog zahteva upućenog Specijalizovanom veću Ustavnog suda. Nakon što je specijalizovani tužilac povukao poziv, Specijalizovano veće Ustavnog suda je svojom odlukom donetom u februaru 2019. proglasilo zahtev upućen Specijalizovanom veću Ustavnog suda nedopuštenim.

S obzirom na [...] činjenicu da prava podnosioca zahteva na ćutanje i na zaštitu od samooptuživanja nisu bila narušena, Veće se uverilo da, pri sadašnjem stanju stvari, njegove pritužbe na osnovu člana 30(6) Ustava i člana 6(1) Konvencije nisu dopuštene iz tog razloga što se podnosiocu zahteva ne priznaje status žrtve.

KSC-CC-2019-05/F00012, Odluka po zahtevu Mahira Hasanija za ocenu ustavnosti naloga tužilaštva od 20. decembra 2018, 20. februar 2019, stav 33.

Dana 23. februara 2019, jedno pozvano lice uložilo je žalbu na odluku sekretara kojom mu je uskraćena pravna pomoć za plaćanje branioca tokom informativnog razgovora sa ST. U skladu s pravnim propisima koji regulišu rad SVK, predsednik je odredila sudiju pojedinca da rešava po njegovoj žalbi, koji je potvrdio odluku sekretara kojom se uskraćuje pravna pomoć ovom licu.

S obzirom na obavezu sekretara da se stara o valjanom finansijskom poslovanju Specijalizovanih veća, a na temelju ocene ukupnih podataka koje je dostavio podnosilac zahteva, odluka da se odbije pravna pomoć na osnovu toga što je, inter alia, naknadna izjava podnosioca zahteva ostala nerazjašnjena, ne predstavlja očigledno neosnovanu odluku.

KSC-BC-2019-02/F00012/RED. Javna redigovana verzija Odluke po zahtevu za preispitivanje odluke sekretara o pravnoj pomoći, 25. mart 2019, stav 61.

Dana 14. novembra 2019, još jedno lice kome je specijalizovani tužilac uputio sudski poziv u svojstvu osumnjičenog podnelo je pritužbu Specijalizovanom veću Ustavnog suda. Žalilac je generalno osporavao zakonitost informativnog razgovora sa specijalizovanim tužiocem. Krajem 2019. Specijalizovano veće Ustavnog suda još nije bilo donelo konačnu odluku.

POSTUPAK ZA ŽALBE ZAPOSLENIH

Pored sudske delatnosti kao sastavnog dela osnovnog mandata SVK, SVK i ST obavljaju i sudske aktivnosti proistekle iz njihovog internog mehanizma za žalbe zaposlenih. Ovaj mehanizam omogućava zaposlenima da se obraćaju **sudiji za žalbe zaposlenih** (kao prvostepenoj žalbenoj instanci) kao i **višem sudiji za žalbe zaposlenih** (kao drugostepenoj žalbenoj instanci), o pitanjima koja se odnose na njihovo zaposlenje u SVK i ST.

Tokom godine, uloženi su određeni brojevi **žalbi zaposlenih** u vezi s planiranim istupanjem Ujedinjenog Kraljevstva iz Evropske unije.

Ukupno je u 2019. vođeno 13 različitih postupaka po žalbama koje je osmoro zaposlenih Britanaca uložilo protiv odluka sekretara da im se ugovori raskinu, odnosno ne produže kao posledica planiranog istupanja UK iz EU. I sudija za žalbe zaposlenih i viši sudija za žalbe zaposlenih rešavali su po ovim žalbama i doneli niz odluka i naloga u ovim predmetima. U svim slučajevima odluke sekretara su potvrđene.

Verzije odluka dostupne za javnost mogu se naći na internet stranici SVK.

SVK i ST uživaju imunitet i ne podležu zakonskim postupcima bilo pred državom domaćinom ili drugde. Zbog toga ove institucije imaju sopstvenu internu proceduru za žalbe zaposlenih, kako bi se osoblju ovih institucija obezbedilo efikasno pravno sredstvo za osporavanje odluka koje donese sekretar SVK u vezi sa njihovim zaposlenjem u ovim institucijama.

U tom cilju, sekretar je usvojila **Pravilnik za zaposlene u Specijalizovanim većima i Specijalizovanom tužilaštvu**, kojim se reguliše radni odnos zaposlenih u ovim institucijama i predviđa postupak za žalbe zaposlenih, a predsednik je usvojila **Pravilnik za žalbe zaposlenih**, u kome se postupak za žalbe zaposlenih podrobnije izlaže.

2 | Aktivnosti predsednika i sudija

Sudije SVK se imenuju na listu međunarodnih sudija (Lista) i obavljaju svoju sudijsku dužnost po potrebi, isključivo na zahtev predsednika. U skladu s članom 26 Zakona o Specijalizovanim većima i Specijalizovanom tužilaštvu (Zakon), sudije ne primaju naknadu niti druge dodatke samim tim što su na listi, a svoje dužnosti, u meri u kojoj je to moguće, obavljaju na daljinu.

Sudije SVK

U svojstvu rukovodioca sudske uprave SVK, kao i radi obavljanja niza drugih ključnih dužnosti koje kao predsednik ima na osnovu Zakona i Pravilnika o postupku i dokazima, predsednik Ekaterina Trendafilova radi u sedištu SVK kao jedini sudija s punim radnim vremenom.

Godine 2019, predsednik i sudije su radili na usvajanju više pravnih dokumenata, razgovarali o zbivanjima u SVK, pripremali se za buduće sudske

aktivnosti i razmenjivali mišljenja o najboljim stručnim iskustvima i unutrašnjoj organizaciji rada. Jedan od značajnih usvojenih dokumenata je **Uputstvo za rad - spisi i podnesci pred Specijalizovanim većima**, koji je sekretar usvojila 17. maja 2019. u koordinaciji sa predsednikom i konsultujući sudije. Ovim Uputstvom za rad reguliše se način podnošenja dokumenata pred SVK.

Sudije na listi međunarodnih sudija

Sudija Ekaterina Trendafilova
Predsednik (Bugarska)

Sudija Kit Rejnor *
Potpredsednik (UK)

Sudija Vidar Stensland
Sudija Ustavnog suda
(Norveška)

Sudija Roland Dekers
Sudija Ustavnog suda
(Holandija)

Sudija En Pauer-Ford *
Sudija Ustavnog suda
(Irska)

Sudija Antonio Balsamo
Rezervni sudija Ustavnog
suda (Italija)

Sudija Čarls L. Smit, III
(SAD)

**Sudija Kristin Van den
Vajngart**
(Belgija)

Sudija Mišel Pikar
(Francuska)

Sudija Tomas Laker
(Nemačka)

Sudija Emilio Gati
(Italija)

Sudija Mihael Bolander
(Nemačka)

Sudija Kai Ambos
(Nemačka)

Sudija Kenet Roberts
(Kanada)

Sudija Mapi Felt-Folja
(Holandija)

Sudija Kristof Barte
(Nemačka)

Sudija Vladimir Mikula
(Češka Republika)

Sudija Genel Metro
(Švajcarska)

Sudija Nikola Giju
(Francuska)

Sudija Andres Parmas *
(Estonija)

u međuvremenu dali ostavku *

U skladu s pravilom 10 Pravilnika, koje predviđa održavanje plenarnih sednica barem jednom svake kalendarske godine, sudije su održale **plenarno zasedanje** u privremenim prostorijama SVK u Holandiji u martu 2019. Na plenarnom zasedanju troje rukovodilaca suda su izvestili sudije o aktuelnim kretanjima i razmatrana su pitanja od značaja za njihov rad kao sudija SVK.

Plenarna sednica, mart 2019.

Predsednik je odredila dvoje sudija sa liste u **Odbor za Pravilnik** na rok od godinu dana u skladu s pravilom 7(1) Pravilnika. Odbor za Pravilnik saziva i njime predsedava predsednik SVK.

U načelu, Odbor za Pravilnik razmatra predložene izmene Pravilnika samo ukoliko su već **proverene u praksi**, na primer tokom istraga koje sprovodi specijalizovani tužilac.

Nakon toga, Odbor za Pravilnik priprema izveštaj u kome iznosi svoj stav o predloženim izmenama Pravilnika koje će sudije razmatrati na godišnjem plenumu 2020. Predlozi izmena Pravilnika usvajaju se na plenarnoj sednici apsolutnom većinom sudija koje učestvuju u skladu s pravilima 7(5) i 11 Pravilnika.

Dana 28. i 29. oktobra 2019, Međunarodni Institut za krivično pravosuđe i ljudska prava iz Sirakuze bio je domaćin sudijama SVK na dvodnevnom seminaru u Sirakuzi, Italija, na kome su sudije razmenile mišljenja o pitanjima svog rada i efikasnog funkcionisanja SVK.

Seminar, Sirakuza, oktobar 2019.

3 | Spoljni odnosi

Tokom 2019, predsednik Trendafilova nastavila je da se stara o redovnom informisanju javnosti i zainteresovanih aktera o aktuelnim zbivanjima u SVK. U tom cilju, predsednik se sastajala s predstavnicima institucija EU, država članica EU, države domaćina i trećih država donatora.

Predsednik Trendafilova

Dana 28. juna 2019, troje najviših rukovodilaca suda bili su domaćini Političko-bezbednosnom odboru EU u novim prostorijama u Hagu. Predsednik Trendafilova je, zajedno sa specijalizovanim tužiocem i sekretarom, upoznala ambasadore sa aktuelnostima u radu SVK i ST. Države članice EU ponovo su istakle svoju snažnu podršku radu ovih institucija, na čemu su im rukovodioci suda izrazili zahvalnost.

Dana 10. decembra 2019, predsednik je, zajedno sa specijalizovanim tužiocem i sekretarom, upoznala države članice EU i treće države donatore s aktuelnostima u radu ovih institucija u novim prostorijama SVK i ST. Ovo je treći brifing ove vrste troje najviših rukovodilaca s ciljem da se obezbedi da diplomatski kor u Hagu bude redovno, jasno i efikasno informisan o tekućim aktivnostima i aktuelnim problemima SVK i ST.

U cilju daljeg jačanja odnosa SVK s drugim spoljnim akterima i građanskim društvom, predsednik je održala sastanke s diplomatskim, pravnim, novinarskim i akademskim krugovima. Pored toga, predsednik je dala niz intervjuja i bila uvodničar na više skupova gde se osvrnula na rad i mandat SVK.

Borba protiv nekažnjivosti onih odgovornih za bilo koji zločin, bilo da je to organizovani kriminal, ratni zločin ili zločin protiv čovečnosti, ne može se voditi izolovano. Ta borba se mora voditi na svim nivoima društva, lokalnom, regionalnom i međunarodnom, i to je borba u kojoj svi imamo ulogu. Ta borba zahteva i čvrstu saradnju na svim nivoima, između ostalog, saradnju država na evropskom tlu, kao i na međunarodnom planu.

Predsednik Trendafilova, Uvodni članak, Priznanje Đovaniju Falkoneu, april 2019.

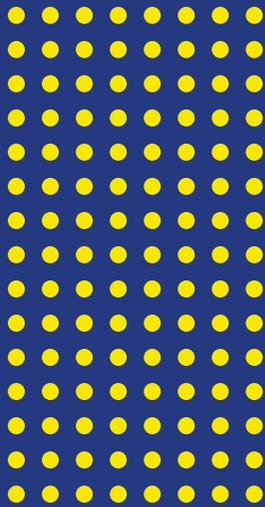

Poseta Političko-bezbednosnog odbora EU, juni 2019.

Sekretarijat

Sekretarijat

Pod upravom sekretara, Sekretarijat je zadužen za administrativne poslove i pružanje usluga Specijalizovanim većima Kosova (SVK), kao i za sve neophodne prateće poslove. U skladu s članom 34 Zakona o Specijalizovanim većima i Specijalizovanom tužilaštvu (Zakon), sekretar izdaje sva potrebna interna pravila i uputstva s tim u vezi i nezavisan je u obavljanju svojih funkcija.

Poslovi pravosudne podrške koje obavlja Sekretarijat obuhvataju pružanje zaštite i podrške svedocima, vođenje imenika branilaca i zastupnika, vođenje sistema pravne pomoći i učešća žrtava, usluge pismenog i usmenog prevođenja, kao i organizaciju rada u sudnici. Administrativna podrška koju Sekretarijat pruža Većima i Specijalizovanom tužilaštvu (ST) uključuje budžet, finansiranje, nabavke, informacionu tehnologiju, rukovođenje objektima, kadrovska pitanja i bezbednost. Rukovođenje Pritvorskim objektom SVK je takođe funkcija Sekretarijata.

U toku 2019. Sekretarijat je prešao sa zaokruživanja potrebnih službi i administrativnog okvira SVK na praktičnu primenu procedura koje je uspostavio. To je, između ostalog, uključivalo dalji rad na osnivanju Pritvorskog objekta SVK, sprovođenje sistema pravne pomoći i uvođenje elektronskog sistema *Legal Workflow* za organizaciju rada u sudnici za sve korisnike.

Jedno od glavnih dostignuća tokom 2019. bio je početak rada u novim prostorijama u Hagu, nakon renoviranja koje je započelo 2017. i koje su omogućile intenzivna saradnja cele institucije sa državom domaćinom i finansiranje norveške vlade. Nakon renoviranja i preseljenja u nove prostorije, SVK sada imaju namenski opremljenu zgradu.

Sudnica je središte objekta i sve funkcije su projektovane oko nje tako da se obezbedi sigurno i bezbedno okruženje za vođenje pravičnih i nezavisnih postupaka. Pored nje se nalaze namenske prostorije za svedoke, pritvorenike, posetioce i predstavnike sredstava informisanja. Sala za konferencije za štampu je opremljena za simultano prevođenje na tri jezika suda, a pored nje se nalazi medijski centar. Takođe je predviđen adekvatan kancelarijski prostor gde će budući timovi odbrane moći da se pripremaju za postupak.

Što se tiče administrativnih poslova, Sekretarijat je tokom 2019. povećao podršku Specijalizovanom tužilaštvu, između ostalog u oblasti informacione tehnologije i jezičkih usluga, kako bi se specijalizovanom tužiocu omogućilo da sve resurse koji su mu na raspolaganju usmeri na istrage.

Tokom 2019. godine sekretar je usvojila više značajnih administrativnih dokumenata, pre svega Kodeks profesionalne etike za braniocce i tužioce pred SVK, koji je usvojen nakon konsultacija s predsednikom, specijalizovanim tužiocem i predstavnicima sudija i branilaca. Sekretar je dalje usvojila Privremene propise o pravnoj pomoći, Strategiju za sprečavanje uznemiravanja na radu, Standarne operativne procedure u disciplinskom postupku, uputstva vezana za usluge usmenog i pismenog prevođenja, kao i Uputstvo za rad - spisi i podnesci pred SVK.

Dr Fidelma Donlon je sekretar SVK od imenovanja na tu dužnost u aprilu 2016. Potpisnica je sporazuma o grantu sa EU u ime SVK i ST i zadužena je za odgovorno korišćenje sredstava dodeljenih za njihov rad. Takođe je zadužena za komunikaciju sa spoljnim činiocima i diplomatske odnose, uključujući pregovore o sporazumima o saradnji s državama.

Tokom godine ostvarena je široka saradnja s državom domaćinom u vezi sa završavanjem novih prostorija i usluga koje država domaćin obezbeđuje za SVK u Pritvorskoj jedinici. Pred kraj godine su finalizirani svi preostali detalji, što je omogućilo SVK da se pripreme za rad u svom Pritvorskom objektu početkom 2020.

Nakon preseljenja u nove prostorije, sekretar je stupila u kontakt sa mesnom zajednicom u kvartu u kome se zgrada nalazi i sastala se s predstavnicima opštine.

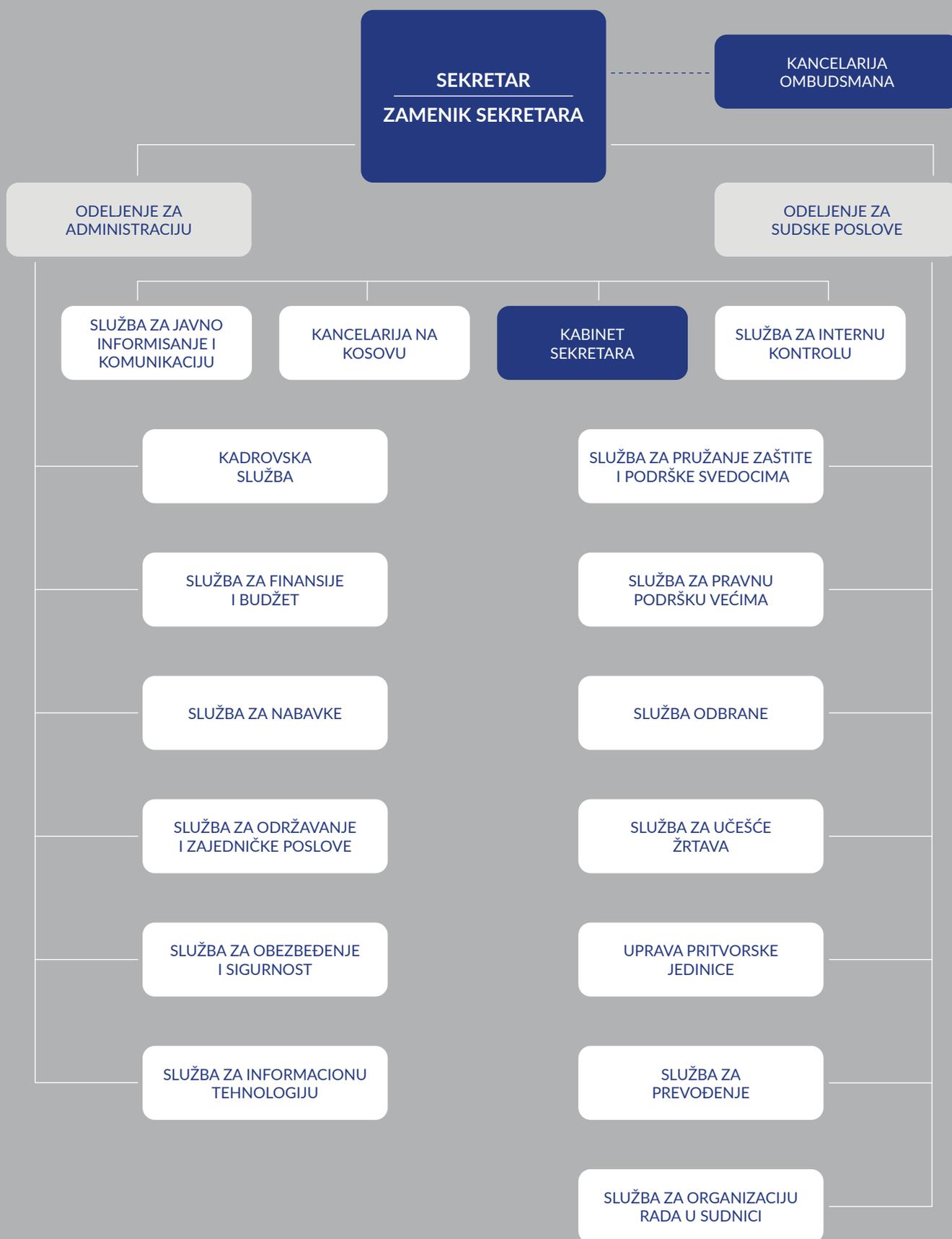
Sekretar se sastala s nizom predstavnika država članica EU u vezi s pitanjima koja se odnose na rad suda i kako bi ih pozvala da upute odgovarajuće detaširane kadrove na radna mesta u SVK. Pored toga što je u februaru, zajedno s predsednikom i specijalizovanim tužiocem, primila predstavnike Komiteta EU za civilne aspekte upravljanja kriznim

situacijama, a u junu ambasadore Političko-bezbednosnog odbora EU, sekretar se, u novembru, takođe sastala sa Specijalnim evropskim predstavnikom za ljudska prava, g. Imonom Gilmorem. U decembru su tri najviša rukovodioca suda, prilikom godišnjeg brifinga u Hagu, upoznali države članice EU i treće države donatore s najnovijim događajima.

Sekretar je, tokom 2019, govorila na nizu konferencija i skupova, između ostalog u Kijevu, Ukrajina, na konferenciji pod nazivom „Odgovornost za teške zločine: MKS i komplementarne opcije za Ukrajinu“, na brifingu Međunarodnog centra za tranzicionu pravdu o procesu tranzicione pravde u Kolumbiji i na ekspertskom okruglom stolu u organizaciji IBA MKS i MSL – „Ostvarivanje pravde: dugoročna pitanja u oblasti međunarodne pravde“.

Sekretar Fidelma Donlon

1 | Kabinet sekretara

Kabinet sekretara pruža podršku sekretaru u radu i održavanju diplomatskih odnosa sa državom domaćinom, državama članicama EU, trećim državama donatorima i drugim državama, odnosno međunarodnim organizacijama. Kabinet sekretara je takođe zadužen za regulativu o upravljanju informacijama.

Kabinet sekretara pruža pravne savete o nizu tema, uključujući primenu Sporazuma sa državom domaćinom, interne dokumente kao što su Pravilnik za zaposlene i Kodeks profesionalne etike za zaposlene, privilegije i imunitete, saradnju s državama i administrativnu regulativu Sekretarijata. Kabinet sekretara takođe savetuje sekretara po žalbenim postupcima zaposlenih pred sudijom i višim sudijom za žalbe zaposlenih. Tokom 2019, zaposleni su podneli sekretaru 27 zahteva za preispitivanje odluka. Sudiji za žalbe uložene su žalbe zaposlenih na četrnaest odluka sekretara po zahtevima za preispitivanje, a sudija je potvrdio nalaze sekretara. Viši sudija za žalbe zaposlenih potvrdio je odluke sudije za žalbe zaposlenih po sedam žalbi koje su mu uložene.

Tokom 2019, dalje je nadograđen i ojačan pravni okvir za podršku sudskim postupcima. Isto važi i za interne propise uprave, naročito u oblasti postupaka zbog uznemiravanja na radu, disciplinskih postupaka, upravljanja kadrovima i finansija.

Kabinet sekretara je takođe radio na unapređivanju saradnje SVK i ST sa Agencijom Evropske unije za saradnju u sprovođenju zakona.

Tim za upravljanje informacijama pruža strateške preporuke za efikasno i bezbedno upravljanje informacijama i njihovu uspešnu primenu širom institucije. Efikasnim upravljanjem informacijama, dokumentacijom i arhivama SVK štiti se bezbednost osetljivih informacija.

Tokom 2019, tim za upravljanje informacijama nastavio je da pruža podršku zaposlenima u sprovođenju Operativnog uputstva za zaštitu podataka, koje sadrži uputstva za rukovanje poverljivim podacima. Organizovao je obuku zaposlenih i u SVK i u ST.

Kontrola bezbednosti podataka je poboljšana organizovanjem mesečnih brifinga za novozaposlene i stažiste, regulisanjem režima dozvola, pružanjem usluga šifrovanja i dešifrovanja i pravljenjem procena rizika. Tim za upravljanje informacijama je takođe tesno saradivao sa Službom za pravnu podršku većima i administrativnim službama na pripremama za bezbedan rad sudija na daljinu i nastavio je da pruža bibliotekarske usluge i podršku istraživačkom radu SVK i ST.

2 | Služba za javno informisanje i komunikaciju

Služba za javno informisanje i komunikaciju zadužena je za spoljnu komunikaciju i program *Outreach* SVK.

Tokom 2019. poraslo je interesovanje za SVK i njihov rad kako u međunarodnim, tako i u regionalnim sredstvima javnog informisanja, a i među stanovništvom Kosova i Srbije na koje se aktivnosti ove institucije odražavaju. Koristeći pouke i iskustva stečene u radu s građanskim društvom tokom 2018. godine, kao i povratne informacije od mreže partnera iz redova građanskog društva u regionu, sud je tokom 2019. širom Kosova redovno organizovao sastanke i skupove namenjene približavanju njegovog rada javnosti. U nastojanju da dopre i do onih koji nisu prisustvovali događajima koje je organizovao sud, Služba za javno informisanje i komunikaciju pripremila je kratke informativne brošure i video materijale o mandatu i aktivnostima suda na tri službena jezika suda – albanskom, srpskom i engleskom. U okviru rada s novinarima, tokom 2019. na Kosovu su organizovani okrugli stolovi i povećan je broj intervjua predstavnika SVK sredstvima javnog informisanja.

Odnosi sa sredstvima javnog informisanja

Služba za javno informisanje i komunikaciju je aktivno odgovarala na upite sredstava javnog informisanja i organizovala konsultacije i okrugle stolove s novinarima na Kosovu radi pružanja relevantnih podataka o SVK kako bi se postiglo uravnoteženije informisanje o sudu i olakšalo tačno izveštavanje o suđenjima koja će se voditi.

U decembru 2019. SVK su bila domaćin grupi novinara iz jugoistočne Evrope u organizaciji Balkanske istraživačke mreže (BIRN). Jedna od tema bila je i komunikacija između novinara i SVK kada budu počeli sudski postupci.

Poseta BIRN, decembar 2019.

Program poseta SVK

Preko 600 studenata i pravnika iz svih delova sveta posetilo je SVK i ST 2019. godine. U septembru su SVK učestvovala na godišnjem haškom Međunarodnom danu otvorenih vrata, omogućila zainteresovanim licima da posete nove prostorije i informisala ih o instituciji i njenim aktivnostima.

Haški Međunarodni dan otvorenih vrata, septembar 2019.

Poseta studenata, juli 2019.

2.1 | Program *Outreach* SVK

Približavanje zajednicama kojih se tiče rad SVK bio je stalni prioritet od najranijih faza planiranja rada suda, a program *Outreach* je okosnica komunikacione strategije koju je usvojila sekretar. S obzirom da su SVK izmeštena u Holandiju, od ključnog je značaja da ljudi na Kosovu i u regionu imaju pristup tačnim i jasnim informacijama o mandatu i aktivnostima suda, kao i mogućnost da postavljaju pitanja, iznesu svoje probleme i učestvuju u dijalogu da bi se razjasnili nesporazumi ili zablude.

Zahvaljujući velikodušnoj dvogodišnjoj donaciji švajcarske vlade, SVK su bila u mogućnosti da stalno

proširuju aktivnosti na približavanju zajednicama na Kosovu 2018. i 2019. Tokom 2019, Služba za javno informisanje i komunikaciju i predstavnici drugih službi SVK nastavili su da u tom cilju organizuju posete Kosovu skoro svakog meseca. U okviru svake posete organizovano je do četiri skupa u različitim zajednicama i s različitim ciljnim grupama. Sastanci u okviru programa *Outreach* uglavnom se organizuju preko partnerskih nevladinih organizacija na Kosovu, a SVK upućuju govornike, često svoje rukovodioce, kao što su šef službe za učešće žrtava, pravni savetnik ombudsmana i šef službe za javno informisanje i komunikaciju.

Skup u okviru programa *Outreach* na Prizrenskom univerzitetu, Kosovo, novembar 2019.

Najznačajniji događaji programa *Outreach*

- 53 skupa u 17 različitih zajednica na Kosovu tokom 2018-2019, za oko 1.300 učesnika, na većinskim i manjinskim područjima.
- Uspostavljen i održavan dijalog sa predstavnicima građanskog društva, liderima zajednica, studentima i omladinom, udruženjima porodica nestalih i ubijenih i profesionalnim pravnim krugovima Kosova i Srbije.
- Anketirani učesnici na skupovima u okviru programa *Outreach* izjavili su da su vrlo zadovoljni pruženim informacijama i odgovorima na njihova pitanja i dileme.
- Faza II programa *Outreach* počela je krajem 2019. s ciljem prenošenja ključnih poruka suda najširoj javnosti, intenziviranja saradnje sa zainteresovanim stranama na Kosovu i informisanja o fazi prethodnog postupka i fazi suđenja.

U prvoj fazi težište programa *Outreach* bilo je na uspostavljanju dijaloga s građanskim društvom i izgradnji sudske informativne mreže koju čine 15 nevladinih organizacija Kosova i Srbije. Ključne poruke odnosile su se na osnovne informacije o instituciji. Krajem 2019, SVK su započela fazu II programa *Outreach*, koristeći dragocene povratne informacije dobijene od Sudske informativne mreže. Na skupovima u okviru programa *Outreach* se sa izlaganja i odgovaranja na pitanja prešlo na diskusije s moderatorom, jer se tako moglo bolje odgovoriti na probleme i potrebe slušalaca, a sredstva informisanja su sve više izveštavala o *Outreach* aktivnostima. Služba za javno informisanje i komunikaciju je takođe snimila video materijal o programu *Outreach*, koji se može pogledati na internet stranici SVK i jutjubu, kao i duži intervju sa osobljem SVK, ostvaren u saradnji sa partnerskom nevladinom organizacijom prilikom jedne od poseta Kosovu u okviru ovog programa.

Sudska informativna mreža

U julu 2019, SVK su po drugi put pozvale svoju Sudsku informativnu mrežu, koja se sastoji od 15 nevladinih organizacija Kosova i Srbije, da poseti njihovo sedište u Hagu. U toku radionice, partnerske nevladine organizacije su ocenile dotadašnje aktivnosti i dale predloge za budućnost. Zaključivši da je izgrađena solidna osnova u pogledu uspostavljanja dijaloga s građanskim društvom na Kosovu i podsticanja aktivnog učešća na skupovima, partneri su preporučili aktivniji odnos prema medijima i jačanje prisustva u sredstvima javnog informisanja i na društvenim mrežama.

Učesnici su u okviru radionice imali priliku da pregledaju informativne materijale SVK. Njihovi saveti da se koristi jednostavniji i manje stručan jezik su primenjeni već u drugoj polovini 2019. prilikom izrade novih informativnih materijala o prethodnom postupku i ombudsmanu.

Sastanak Sudske informativne mreže, juli 2019.

TV intervju s predstavnicima SVK na Kosovu, decembar 2019.

Odabrani događaji u okviru programa *Outreach*

- Prezentacija šefa Službe za učešće žrtava i šefa Službe odbrane za predstavnike Advokatske komore Srbije – Beograd, januar 2019.
- Okrugli sto sa advokatima i organizacijama građanskog društva organizovan u saradnji sa Centrom za zastupanje demokratske kulture – Mitrovica/Severna Mitrovica, februar 2019.
- Omladinska radionica sa srednjoškolcima i studentima iz Lipnja, organizovana u saradnji sa Inicijativom mladih za ljudska prava – Priština, februar 2019.
- Predavanje studentima prava, organizovano u saradnji sa Fondom za humanitarno pravo Kosovo – Kosovo Polje, april 2019.
- Okrugli sto sa udruženjima nestalih lica, udruženjima interno raseljenih lica i predstavnicima manjina, organizovan u saradnji sa NVO AKTIV – Štrpce, juni 2019.
- Drugi sastanak Sudske informativne mreže – Hag, juli 2019.
- Okrugli sto sa predstavnicima manjina i opštinskim funkcionerima, u saradnji sa Evropskim centrom za manjinska pitanja Kosovo – Prizren, avgust 2019.
- Omladinska radionica sa srednjoškolcima, organizovana u saradnji sa Inicijativom mladih za ljudska prava – Kačanik, septembar 2019.
- Okrugli sto s novinarima, organizovan u saradnji sa Fondom za humanitarno pravo Kosovo – Priština, oktobar 2019.
- Intervju sa predstavnicima SVK, koji je prenela televizija, o zadatku i radu SVK, ombudsmanu, sistemu učešća žrtava i programu *Outreach* – Severna Mitrovica, decembar 2019.

3 | Služba za internu reviziju

Interni revizor doprinosi odgovornom institucionalnom upravljanju SVK i ST sprovođenjem unutrašnje kontrole o kojoj izveštava sekretara. U svom radu revizor se pridržava međunarodnih profesionalnih standarda unutrašnje kontrole i finansijskih propisa EU i predlaže mere za unapređenje upravljanja.

Tokom 2019. interni revizor je sprovela šest inspekcija u skladu s planom interne revizije.

Izvršene su inspekcije rashoda, izvršenja ugovora, plata, penzionog fonda i upravljanja pravnom pomoći. Pored toga, obavljeno je šest naknadnih revizija. Nakon usvajanja "Strategije za sprečavanje prevara do juna 2020.", interni revizor je za zaposlene organizovala obuku o sprečavanju prevara.

4 | Kancelarija ombudsmana

Kancelarija ombudsmana Specijalizovanih veća Kosova (SVK), iako je organizaciono u Sekretarijatu, samostalno nadzire, brani i štiti osnovna prava i slobode lica koja stupaju u kontakt sa SVK i ST. Osnivanje Kancelarije ombudsmana unutar SVK i ST je značajno jer obezbeđuje dodatni stepen zaštite ljudskih prava licima koja stupaju u kontakt sa ovim ustanovama.

Ombudsman Pietro Spera

Pietro Spera, sudija iz Italije, postavljen je za ombudsmana SVK u maju 2018.

U okviru svojih zaduženja, Kancelarija ombudsmana primenjuje efikasan postupak za ulaganje žalbi putem kojeg pojedinci koji stupaju u kontakt sa SVK i ST mogu da se žale na povredu svojih osnovnih prava od strane te dve institucije. Po prijemu pritužbe, ombudsman ocenjuje pritužbu i, u odgovarajućim slučajevima, istražuje navode o povredama. Nakon istrage, ako je to potrebno, ombudsman dostavlja završni izveštaj s preporukama predsedniku SVK ili specijalizovanom tužiocu.

Ombudsman je 2019. primio osam pritužbi i okončao rad na njima. Od tih osam pritužbi, šest je smatrano nedopuštenim zbog toga što žalioци nisu tvrdili ili pokazali da postoji umešanost SVK ili ST u bilo kom svojstvu u stvari na koje se pritužbe odnose. Preostale dve rešene su posredovanjem, na zadovoljstvo zainteresovanih strana.

Tokom godine Kancelarija ombudsmana je više puta posetila Kosovo i širi region, i učestvovala u aktivnostima programa *Outreach* da bi informisala javnost o ulozi i funkcijama ombudsmana SVK. Ove aktivnosti su uključivale susrete s građanskim društvom, NVO i studentima, kao i učestvovanje u TV intervjuima.

U okviru svoje nadzorne funkcije, ombudsman je nastavio da predlaže mere SVK i ST kako bi osigurao strogo poštovanje najviših standarda ljudskih prava.

5 | Odeljenje za sudske poslove

Odeljenje za sudske poslove obezbeđuje pravnu i operativnu podršku SVK i ST posredstvom službi u svom sastavu. To su Služba za organizaciju rada u sudnici; Služba za prevođenje; Služba odbrane; Služba za učešće žrtava; Služba za pružanje zaštite i podrške svedocima i Uprava pritvorske jedinice. Služba za pravnu podršku većima takođe pripada ovom Odeljenju.

U očekivanju budućih sudskih postupaka, fokus ovog Odeljenja tokom 2019. godine bio je usmeren na

konsolidovanje značajnih rezultata ostvarenih od osnivanja SVK kako bi se obezbedilo pružanje usluga na najvišem profesionalnom nivou. To je obuhvatalo dovršavanje pravnog i administrativnog okvira koji reguliše rad Odeljenja i obezbeđivanje potrebnih kadrovskih i tehničkih resursa. Pored toga, imajući u vidu dva zasedanja koja su održana pred panelom Ustavnog suda 2019, kao i drugu sudsku aktivnost vezanu za sistem pravne pomoći i žalbe zaposlenih, u 2019. godini Odeljenje je u značajnim aspektima svog rada pružilo podršku SVK.

5.1 | Služba za organizaciju rada u sudnici

Služba za organizaciju rada u sudnici vodi sudsku dokumentaciju SVK, u koju spadaju svi podnesci i fizički dokazi. U prvih šest meseci izdati su pravni akti kojima se regulišu glavna zaduženja Službe, pre svega Uputstvo za rad - spisi i podnesci, te Uputstvo sekretarijata za traženje usluga pismenog i usmenog prevođenja i verifikacije. Pored toga, početak sudskih aktivnosti vezan za istrage, kao što su prosleđivanje predmeta Ustavnom sudu, pitanja pravne pomoći i žalbe zaposlenih, doveo je do povećanja broja podnesaka i do prvih rasprava pred SVK.

Pokretanje elektronskog sistema *Legal Workflow*

Nakon izdavanja dva dodatna uputstva Sekretarijata, elektronski sistem za organizaciju rada u sudnici - *Legal Workflow* - uveden je u celoj ustanovi. Sistem omogućava stranama u postupku da elektronski vode spise predmeta kao i da pregledaju, analiziraju i obelodanjuju sve dokaze unutar jedinstvenog integrisanog sistema. Organizovana je obuka za sve nove korisnike sistema. Tokom 2019. godine uvedeno je više novih funkcija radi povećanja efikasnosti i lakoće pretraživanja proceduralnih informacija za sve korisnike sistema *Legal Workflow*.

Na primer, jedan novi modul omogućava Službi za učešće žrtava da obavi sve svoje radne procese u okviru sistema, a promene instrumenata za analizu i kategorizaciju predmeta korisnicima olakšavaju jasan pregled izvršene analize materijala u svakom predmetu.

Nakon prelaska u nove prostorije u junu 2019, nova sudnica je intenzivno isprobavana tokom dve nedelje. Sve u svemu, oko 60 ljudi iz cele ustanove pomagalo je u ovom procesu. Završnica rada je bilo simulirano suđenje, uz učešće ST, Službe odbrane, Službe za zaštitu žrtava, Službe za pravnu podršku većima, Službe za obezbeđenje i sigurnost i Službe za pružanje zaštite i podrške svedocima, kao i nekoliko dobrovoljaca iz ustanove u ulozi svedoka i publike.

Služba za organizaciju rada u sudnici je podržala i koordinirala vođenje dve rasprave Specijalizovanog veća Ustavnog suda i jedne rasprave o žalbi zaposlenih. Pored toga, Služba za organizaciju rada u sudnici je oformila skladište za dokaze i razradila mere i procedure za obezbeđivanje podrške Sekretarijata u nekoliko oblasti, uključujući terenske posete, vanpretresne izjave i svedočenje putem video konferencija.

Statistički podaci o podnescima pred Specijalizovanim većima Kosova (uključujući podneske o žalbama zaposlenih):

- 276 podnesaka
- 17 osnovnih dokumenata, sa prevodima na službene jezike
- 9 transkripata
- 526 zahteva za prevođenje

5.2 | Služba za prevođenje

Služba za prevođenje obezbeđuje usluge usmenog i pismenog prevođenja na/sa tri službena jezika SVK. Tokom 2019. ova služba je pružala usluge kako u sedištu suda tako i prilikom misija na Kosovu i drugim mestima. Služba je prevela preko 3.500 stranica teksta na albanski, srpski i engleski, kao i na druge jezike, da bi se omogućilo nesmetano i efikasno funkcionisanje SVK.

Od ukupnog broja prevedenih stranica, 1.100 su bili službeni sudski prevodi na osnovu preko 250 primljenih zahteva. Obuhvatali su podneske, interne propise poput Privremenih propisa o pravnoj pomoći, korespondenciju i javne informativne materijale. Podrška koju Služba za prevođenje pruža ST znatno je porasla tokom godine. Većina svih prevoda, preko 2.500 stranica, u 620 dokumenata, urađena je za ST.

Kako bi dala jasne smernice o obimu i prioritetima jezičkih usluga i pojednostavila postupak za upućivanje zahteva za prevođenje, sekretar je 2019. usvojila dva dokumenta: Politika Sekretarijata za pismeno i usmeno prevođenje i Uputstvo Sekretarijata o upućivanju zahteva za usluge pismenog i usmenog prevođenja i verifikacije.

Ubrzo nakon prelaska u nove prostorije, osoblje Službe za prevođenje je pomoglo da se detaljno tehnički isprobaju sudnice i medijski prostor i dalo svoju ocenu kabina i opreme za prevođenje.

Tokom 2019, Služba za prevođenje je učestvovala u testiranju i nabavci softvera za neuronski mašinski prevod za sve korisnike širom ustanova. Ovaj softver korisnicima omogućava skoro trenutni mašinski prevod dokumenta.

S ciljem da sačini imenik vrhunskih jezičkih stručnjaka u slobodnom statusu, potrebnih kao podrška njenom stalnom osoblju, Služba je početkom 2019. raspisala dva velika konkursa za usluge prevođenja i redigovanja na/sa tri službena jezika - albanski, srpski i engleski, kao i za usmeno prevođenje na sudu.

Tokom 2019. Služba za prevođenje je prevela preko 3.500 stranica.

5.3 | Služba odbrane

Služba odbrane vodi Imenik branilaca i zastupnika koji imaju pravo zastupanja pred SVK kao specijalizovani branioci. Uz to, ova Služba rukovodi sistemom pravne pomoći za zastupanje osumnjičenih i optuženih slabog ili delimično slabog imovinskog stanja. Služba odbrane je neutralna i nije uključena u konkretno vođenje bilo kog predmeta pred SVK. Držeći korak sa radom specijalizovanog tužioca, sistem pravne pomoći, uključujući ispitivanje imovinskog stanja, direktno je primenjen u praksi 2019. godine.

Propisi o pravnoj pomoći

Tokom 2019, Služba odbrane je obavila nekoliko provera lica koja su tražila pravnu pomoć zbog poziva ST na informativni razgovor.

Ove provere su obavljene u skladu s Privremenim propisima o pravnoj pomoći usvojenim 2019. Provere su podrazumevale iscrpno ispitivanje imovinskog stanja u cilju racionalnog finansijskog poslovanja SVK. Sekretar je u više slučajeva utvrdila da su lica slabog imovinskog stanja i obezbedila im pravnu pomoć dodelom branilaca. Nekim podnosiocima zahteva je uskraćena pravna pomoć budući da su provere koje je sprovela Služba odbrane pokazale da poseduju dovoljno sredstava da sami obezbede pravno zastupanje.

U martu 2019, sekretar je, po odobrenju predsednika i nakon konsultacija sa specijalizovanim tužiocem, sudijama i braniocima iz Imenika, usvojila Kodeks profesionalne etike za braniocima i tužioce pred Specijalizovanim većima. Ovaj dokument propisuje standarde profesionalnog ponašanja u sudskim postupcima pred SVK, kako bi se obezbedili integritet postupka i pravično i pravilno vršenje pravosuđa. Takođe reguliše disciplinski režim u slučaju navoda o neprofesionalnom ponašanju.

Osnivanje Nezavisnog predstavničkog tela

Radna grupa sastavljena od branilaca i zastupnika iz Imenika specijalizovanih branilaca i zastupnika napravila je, uz pomoć SVK, nacrt Ustava Nezavisnog predstavničkog tela, kako je predviđeno pravnim okvirom SVK. Radna grupa se sastala u Hagu krajem oktobra i početkom novembra kako bi završila rad na Ustavu koji su branioci i zastupnici iz Imenika usvojili onlajn glasanjem. Nezavisno predstavničko telo je formalno osnovano usvajanjem Ustava. Ono će omogućiti konsultacije i saradnju SVK i branilaca o izmenama pravnog okvira SVK.

Posle usvajanja Direktive o braniocima i zastupnicima 2017, u kojoj su izloženi uslovi za upis branilaca i zastupnika u Imenik, 167 advokata s Kosova i drugih mesta upisani su kao specijalizovani branioci odnosno zastupnici žrtava koji imaju pravo zastupanja pred SVK.

Konkurs za upis u Imenik branilaca i zastupnika je stalno otvoren. Služba odbrane i Služba za učešće žrtava su tokom cele 2019. razmatrale nove zahteve za upis.

5.4 | Služba za učešće žrtava

Služba za učešće žrtava vodi sistem učešća žrtava, imenik zastupnika žrtava koji imaju pravo zastupanja pred SVK, kao i sistem plaćanja za zastupanje žrtava.

U skladu sa Zakonom, žrtve učestvuju u jednoj ili više grupa i ostvaruju svoja prava posredstvom dodeljenog zastupnika.

Tokom 2019, Služba za učešće žrtava je organizovala informativne sednice s predstavnicima potencijalnih

zajednica žrtava kako bi ih bolje upoznala sa SVK, ulogom Službe, pravima žrtava-učesnika i sistemom učešća žrtava. Služba za učešće žrtava sastala se s predstavnicima zajednica Roma, Aškalija, Egipćana i drugih manjina, kao i srpskih zajednica i Pravoslavne crkve na Kosovu. Služba se sastala s pripadnicima sva četiri ogranka Udruženja porodica otetih i nestalih lica na Kosovu i informisala ih o SVK i sistemu učešća žrtava.

Ko se smatra žrtvom-učesnikom u postupcima pred SVK?

Lice koje je pretrpelo telesnu, materijalnu ili nematerijalnu štetu kao direktnu posledicu krivičnog dela navedenog u optužnici koju je potvrdio sudija za prethodni postupak može da stekne proceduralni status žrtve-učesnika pred Specijalizovanim većima Kosova.

Posle potvrđivanja i objavljivanja optužnice, lica se mogu obratiti Službi za učešće žrtava kako bi im bio priznat status žrtve od strane sudije za prethodni postupak ili sudskog panela.

5.5 | Služba za pružanje zaštite i podrške svedocima

Služba za pružanje zaštite i podrške svedocima zadužena je za pružanje zaštite i podrške svedocima kako je regulisano pravnim okvirom SVK. Tokom 2019, Služba je uspostavila čvrste okvire za sprovođenje bezbednosnih i zaštitnih mera.

Služba za pružanje zaštite i podrške svedocima ima iskusno, specijalizovano osoblje i kapacitete da pruži zaštitu i podršku svedocima u skladu s najboljim međunarodnim iskustvima i kriterijumima predviđenim Zakonom i Pravilnikom o postupku i dokazima pred SVK.

Tokom 2019, Služba za pružanje zaštite i podrške svedocima je razradila standardizovane i sistematske postupke za podizanje operativne spremnosti i saradnje s nacionalnim i međunarodnim organima

vlasti, vođenje informacija o svedocima i ispunjavanje operativnih uslova, kao i za olakšavanje ulaska svedoka i žrtava koji učestvuju u postupcima u Holandiju.

Preseljenje u nove prostorije SVK u junu 2019. omogućilo je da se prostorije pored sudnice opreme kao bezbedne čekaonice namenjene isključivo svedocima. Čekaonice su u svemu opremljene tako da pruže udobnost i privatnost svedocima.

Funkcije podrške Službe za pružanje zaštite i podrške svedocima ojačane su uvođenjem usluga za eventualno traumatizirane i posebno osetljive svedoke, imajući u vidu njihove posebne rodne, kulturološke i druge potrebe.

5.6 | Uprava pritvorske jedinice

U skladu s članom 34(12) Zakona, sekretar je zadužen za vođenje i upravljanje pritvorskom funkcijom i objektom SVK u skladu sa međunarodnim standardima.

Uprava pritvorske jedinice nadležna je za vođenje i upravljanje pritvorskim objektom SVK i stara se da se sa licima koja su pritvorena po nalogu SVK postupa u skladu sa najvišim međunarodnim standardima, najboljom pritvorskom praksom i merodavnim zakonom. Ključni zadatak Uprave pritvorske jedinice je da obezbedi da pritvorena lica učestvuju u postupku pred SVK sigurno i bezbedno.

Pritvorska funkcija

Tokom 2019. je pripremljen Pravilnik o pritvoru. Pravilnikom su regulisana pitanja kao što su posete pritvorenicima i komunikacije, pritužbe, disciplina i

puni pristup pritvorenika braniocu. Sačinjen je u skladu sa merodavnim međunarodnim standardima, naročito Evropskim zatvorskim pravilima i standardnim minimalnim pravilima Ujedinjenih nacija o postupanju sa zatvorenicima, poznatijim kao pravila Nelson Mandela.

U oktobru je postignut sporazum sa Zatvorskom službom Holandije i Ministarstvom inostranih poslova Holandije o osnivanju Pritvorskog objekta. Do kraja 2019. je završeno angažovanje osoblja za pritvorsku jedinicu.

Kako je predviđeno Zakonom i Pravilnikom o postupku i dokazima, Međunarodni komitet Crvenog Krsta (MKCK) i ombudsman SVK imaju pravo da vrše inspekciju objekta. U januaru 2019. je stupio na snagu sporazum između SVK i MKCK o posetama pritvorenicima.

6 | Odeljenje za administraciju

Odeljenje za administraciju obezbeđuje administrativnu i tehničku podršku SVK i ST posredstvom službi u svom sastavu. To su Kadrovska služba, Služba za informacionu tehnologiju, Služba za održavanje i zajedničke poslove, Služba za obezbeđenje i sigurnost, Služba za finansije i budžet i Služba za nabavke.

Tokom 2019. Odeljenje je težište stavilo na obezbeđivanje početka rada u novim prostorijama, kao i na dalje angažovanje kadrova da bi se podmirile operativne potrebe institucije. Nekoliko službi je radilo na pripremi prostorija kako bi ih osposobilo za rad u skladu sa mandatom SVK i ST i za bezbedno premeštanje osoblja i funkcija. Završnica je bila selidba u junu 2019, mada se detaljno finaliziranje svih elemenata objekta nastavilo tokom cele godine s posebnim naglaskom na sudnicu.

6.1 | Kadrovska služba

Kadrovska služba pruža podršku, savete i usluge svim zaposlenim u SVK i ST. Zadužena je za angažovanje i izbor kadrova, obračun ličnog dohotka, zdravstveno osiguranje, penzijski fond i druge beneficije, standard i obuku kadrova kao i za postupak ocenjivanja radnog učinka.

Po ovlašćenju sekretara i u cilju efikasne organizacije i raspoređivanja kadrova prema opterećenju radnog mesta, u nekoliko slučajeva tokom 2019. odobreno je privremeno raspoređivanje radnika i nekoliko organizacionih izmena. Kadrovi su i dalje angažovani na osnovu ukazanih potreba posla, a vodeći računa o ravnopravnoj rodnoj i regionalnoj zastupljenosti. Tokom 2019, u SVK i ST su zaposlena 52 nova radnika, tako da je broj zaposlenih porastao sa 180 na dan 31. decembra 2018. na 203 na dan 31. decembra 2019.

Kadrovska služba ima efikasan program za stažiranje, koji vode Kadrovska služba i koordinator za stažiranje u Kabinetu sekretara. Program stažistima obezbeđuje odgovarajuće radno iskustvo i organizuje radionice na teme korisne za profesionalno napredovanje. Održane su prezentacije o mandatu SVK, unapređivanju rodne ravnopravnosti, interkulturalnoj kompetenciji i napredovanju u karijeri. Tokom 2019. osamnaestoro stažišta je dobilo ponude za zaposlenje u SVK i ST.

SVK i ST su se angažovali na diplomatskom planu i aktivno podstiču države članice EU i treće države donatore da na oglašena radna mesta detaširaju kvalifikovane kadrove. U toku 2019, detaširano je između 13 i 15 radnika, a 31. decembra 2019. bilo je ukupno 14 detaširanih lica iz osam različitih država članica EU (Bugarska, Finska, Nemačka, Mađarska, Italija, Irska, Malta i Ujedinjeno Kraljevstvo) i jedno iz treće države donatora (SAD).

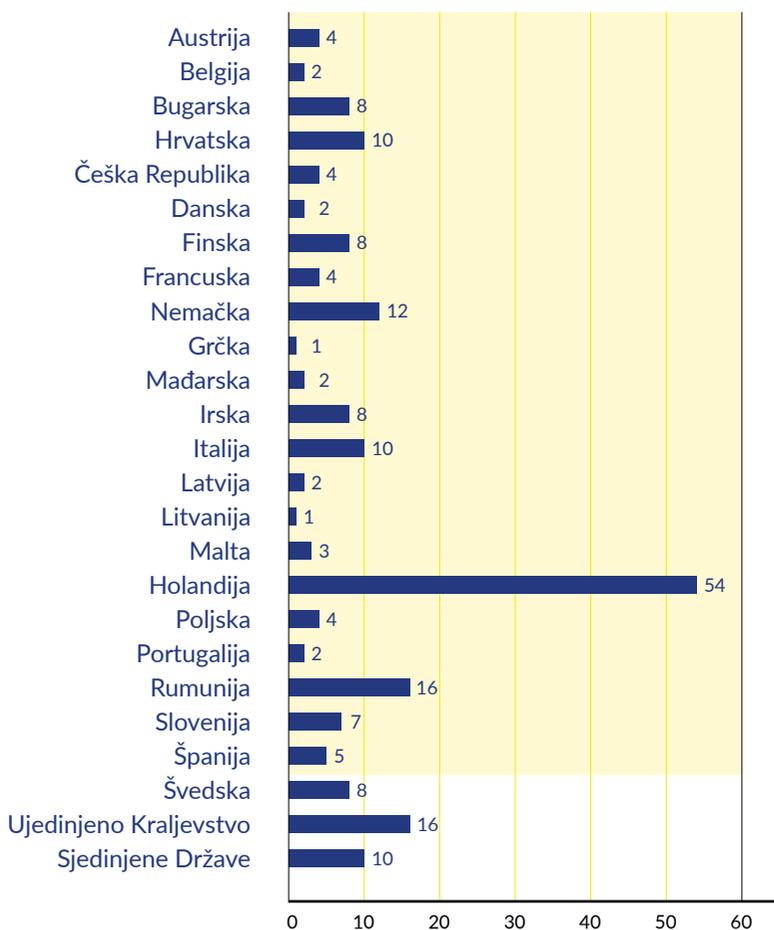
Ovo pokazuje stalno povećanje ne samo broja detaširanih radnika već i broja država koje ih upućuju.

Tokom 2019, Kadrovska služba je izradila i sprovela nove administrativne direktive i standardne operativne procedure za ocenjivanje radnog učinka i preraspoređivanje radnika. Nakon usvajanja Statuta penzijskog fonda, kadrovska služba je održala prvu godišnju skupštinu o penzijskom fondu sa zainteresovanim osobljem institucija.

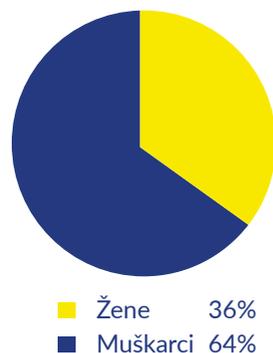
Pored toga, Kadrovska služba je tokom 2019. na sudu organizovala preko 20 kurseva obuke na teme upravljanja i rukovođenja, radnog učinka i postavljanja ciljeva, kao i kurseve albanskog i srpskog jezika. Novozaposleni, stažisti i spoljni saradnici su uvedeni u posao upoznavanjem sa kadrovskim pitanjima, strategijom za sprečavanje prevara, kao i trajnim opredeljenjem suda da obezbedi inkluzivno radno okruženje.

U cilju dalje brige za dobrobit zaposlenih, tokom godine su bile na raspolaganju savetodavne usluge i pokrenut je program za dobrobit zaposlenih putem niza radnih ručkova, o temama koje se odnose na dobrobit i zdravstvena pitanja.

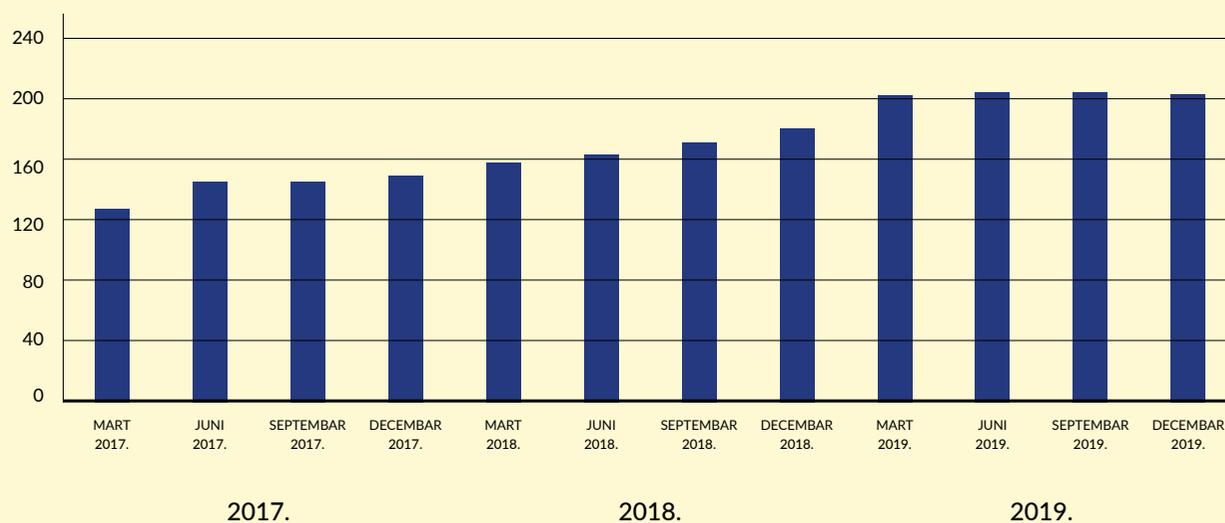
Zastupljenost zaposlenih u SVK i ST po državama 31. decembra 2019.

Odnos zaposlenih u SVK i ST po polu 31. decembra 2019.

Ukupan broj zaposlenih u SVK i ST

6.2 | Služba za informacionu tehnologiju

Služba za informacionu tehnologiju (IT) pruža bezbedne IT i audiovizuelne usluge neophodne za rad SVK. Tokom 2019. Služba je dalje izgradila i ojačala IT infrastrukturu i softverske sisteme u cilju podrške tekućim i budućim sudskim aktivnostima.

Služba za informacionu tehnologiju je intenzivno učestvovala u pripremi novih prostorija SVK i ST. Do juna 2019. Služba je završila finalnu IT infrastrukturu i obezbedila nesmetan prelaz u nove prostorije. Integrisane su aplikacije koje podržavaju sudski proces i osigurano je kontinuirano pružanje usluga. Služba za informacionu tehnologiju je nastavila blisku saradnju s državom domaćinom u vezi s konfiguracijom i kapacitetima audiovizuelnih sistema u sudnici SVK kako bi obezbedila da uvedena tehnologija besprekorno podržava sve predviđene aktivnosti u sudnici.

Tokom 2019. Služba za informacionu tehnologiju je prešla iz faze izgradnje infrastrukture na obezbeđivanje kontinuiranog rada, s naglaskom na jačanje procesa pružanja IT usluga i kontrolu kvaliteta potrebne da se obezbedi neprekidna funkcionalnost sistema. Pored toga, Služba se postarala da se Pritvorska jedinica SVK opremi raznim vrstama veze, hardverom i potrebnim namenski projektovanim aplikacijama, uključujući audiovizuelnu opremu za daljinsko učešće u raspravama u sudnici.

Tokom 2019, Služba za informacionu tehnologiju je proširila mrežu i usluge koje pruža Specijalizovanim većima Kosova i na Specijalizovano tužilaštvo. Zaposleni u ST sada iz svojih prostorija imaju pristup sistemu *Legal Workflow*, elektronskoj pošti i datotekama.

6.3 | Služba za održavanje i zajedničke poslove

Služba za održavanje i zajedničke poslove zadužena je za efikasno i celishodno pružanje pomoćnih usluga SVK i ST. To uključuje rešavanje pitanja u vezi sa nekretninama zajedno sa državom domaćinom, održavanje i izgradnju zgrada i planiranje radnih prostorija u cilju održavanja kvalitetnog radnog prostora za zaposlene i posetioce koji dolaze u organizaciju. Služba takođe pruža usluge kao što su ishrana zaposlenih, prijem gostiju i higijena. Takođe se stara o poštanskim i dostavnim uslugama, transportu, putovanjima i logistici i tesno saraduje sa Službom za obezbeđenje i sigurnost i Protokolom.

Prelazak SVK i ST u nove prostorije 2019. godine završnica je opsežnog planiranja, priprema i saradnje s državom domaćinom tokom proteklih godina. Služba za održavanje i zajedničke poslove je koordinirala rad s državom domaćinom kako bi osigurala da zgrada odgovara nameni.

Prelazak u nove prostorije u junu ostvaren je bez ikakvog neplaniranog remećenja rada SVK i ST, i ove institucije su mogle da funkcionišu nesmetano od prvog dana.

Nakon selidbe, privremene prostorije u kojima se sud ranije nalazio vraćene su državi domaćinu.

Po useljenju u nove prostorije, Služba je nastavila da isprobava i poboljšava usluge koje pruža u novim prostorijama s posebnim naglaskom na sudnicu. To je uglavnom uključivalo dalju konfiguraciju sistema u sudnici i nije onemogućilo njeno korišćenje. Služba za održavanje i zajedničke poslove nastavlja da radi s državom domaćinom i njenim partnerima kako bi obezbedila optimalnu efikasnost sistema zaštite životne sredine i strukture objekta.

Značajno dostignuće tokom 2019. bila je uspešna selidba u kojoj je Služba za održavanje i zajedničke poslove organizovala prelazak radnih funkcija i sistema SVK i ST iz privremenih prostorija u novo sedište na adresi Raamweg 47 u Hagu.

6.4 | Služba za obezbeđenje i sigurnost

Tokom 2019, Služba za obezbeđenje i sigurnost se prvenstveno bavila preseljenjem institucije i operacionalizacijom novih prostorija. Efikasnim planiranjem i koordinacijom s nadležnim organima države domaćina omogućen je bezbedan i uspešan prelazak SVK i ST iz privremenih u nove prostorije u junu. Pre selidbe, Služba je sredinom maja preuzela obezbeđivanje objekta nakon stručne obuke novog kontingenta osoblja obezbeđenja, kako detaširanih kadrova tako i spoljnih saradnika iz različitih država članica EU. Služba pruža usluge obezbeđenja novih prostorija dvadeset i četiri sata dnevno, sedam dana u nedelji.

U cilju poštovanja važećih zakona države domaćina o bezbednosti i upotrebnim dozvolama organizovan je program temeljnog upoznavanja celokupnog osoblja i saradnika sa objektom, a država domaćin je, sa svoje strane, odobrila planove za vanredne situacije.

Tokom godine Služba za obezbeđenje i sigurnost takođe je pružala podršku spoljnim aktivnostima van granica države domaćina i unapredila postojeći sistem kontrole rizika prilikom putovanja. Bezbedno i sigurno radno okruženje i stalno unapređivanje bezbednosne kulture primerene zadatku i dalje su primarni.

Služba nastavlja da razvija i održava efikasnu saradnju s nacionalnim i međunarodnim partnerima, čime doprinosi celishodnom praćenju i proceni pretnji i pruža stručnu podršku za zaštitu osnovne delatnosti SVK i ST.

6.5 | Služba za finansije i budžet

SVK su nastavila da upravljaju sredstvima dobijenim od država članica EU tokom 2019. u skladu sa odobrenim budžetom u ukupnom iznosu od 86.250.000 evra za period od 15. juna 2018. do 14. juna 2020. Ovo je treći budžetski period i prvi put da je Evropski Savet odobrio dvogodišnji budžet za sprovođenje mandata SVK i ST.

Uz bespovratna sredstva EU, SVK koriste i sredstva dobijena od vlade Norveške, u ukupnom iznosu od 80.000.000 NOK, kao pomoć za izmeštanje postupaka u novo sedište, i od vlade Švajcarske, u ukupnom iznosu od 181.200 evra, za aktivnosti programa *Outreach* SVK tokom 2018. i 2019.

Služba za finansije i budžet je tokom 2019. nastavila da pomaže sekretaru u finansijskom upravljanju i raspolaganju sredstvima dodeljenim SVK, u skladu sa internim finansijskim propisima i propisima i pravilima Evropske unije. Pod rukovodstvom sekretara, Služba je radila na ostvarivanju svedene i samostalne uprave uspostavljanjem niza sistema, pravila i postupaka kojima se osigurava pravilno korišćenje sredstava i racionalno finansijsko poslovanje. S tim u vezi sekretar je tokom 2019. ažurirala ili izdala preko deset administrativnih direktiva kojima se uređuju ključni aspekti finansijskih tokova SVK i ST.

U skladu sa Sporazumom o grantu, spoljna revizorska firma redovno vrši nezavisne provjere budžetskih rashoda. Pored toga, Evropski sud revizora i Služba Evropske komisije za usluge interne revizije takođe vrše indirektno provjere SVK i ST, kao organizacije koju finansira EU. Tokom revizija i provjera rashoda u 2019. nisu utvrđene nikakve nepravilnosti.

Na kraju svakog budžetskog izvještajnog perioda, završni računi i izvještaji o rashodima podnose se Službi Evropske komisije za instrumente spoljne politike. Tokom 2019. uspešno je izvršen prvi

Sporazum o grantu, potpisan između sekretara i Evropske komisije za period od 15. juna 2016. do 14. juna 2017. i nisu utvrđene nikakve nepravilnosti.

Zahvaljujući striktnim finansijskim pravilima i postupcima SVK, prilikom provjera rashoda nisu utvrđene nikakve nepravilnosti i SVK su izvršila svoj prvi Sporazum o grantu sa EU bez ikakvih nenamenskih rashoda.

6.6 | Služba za nabavke

Služba za nabavke je zadužena za sve nabavke i sklapanje ugovora SVK i ST o robi, uslugama i radovima. Pored toga, Služba se stara da ove institucije u postupcima nabavki poštuju pravila EU. Takođe pomaže ovim institucijama u vođenju i praćenju ugovora, kao i u organizovanju redovne interne obuke za osoblje i korisnike budžeta u pogledu njihovih dužnosti u postupku nabavki i sklapanju ugovora.

Tokom 2019, Služba je sprovela niz javnih nabavki uglavnom u vezi sa preseljenjem u nove prostorije. Od skoro 200 pokrenutih postupaka nabavki tokom 2019, zaključeno je 135 ugovora u ukupnoj vrednosti od oko 6,4 miliona evra.

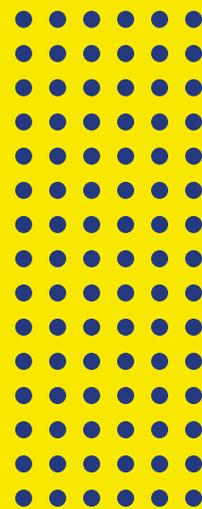
Od 135 ugovora sklopljenih 2019. veliki broj se odnosi na konsultantske usluge u različitim stručnim oblastima.

Tokom cele godine, Služba je organizovala internu obuku u cilju unapređenja veština i znanja osoblja SVK i ST o raznim aspektima javnih nabavki i zaključivanja i praćenja ugovora.

Tokom 2019, Služba je brojnim aktivnostima podržala uspešan prelazak u novo sedište i pripremu za intenziviranje sudskih postupaka.

Specijalizovano Tužilaštvo

Predgovor

Tokom 2019, osoblje Specijalizovanog tužilaštva (ST) je napredovalo sa istragama do te mere da se može početi sa donošenjem odluka o optužnicama. Ovakav napredak bio je moguć samo zahvaljujući nepokolebljivom zalaganju i neumornoj posvećenosti osoblja ST našem zadatku tokom cele godine.

Džek Smit, specijalizovani tužilac

Sve odluke o optužnicama će se zasnivati isključivo na zakonu i činjenicama. ST je nezavisna institucija. Ne upušta se u političke kalkulacije i svoj rad obavlja objektivno, profesionalno i nepristrasno.

U svom radu ST je usredsređeno isključivo na odgovornost - pojedinačnu odgovornost za krivična dela dokazana van razumne sumnje. Istraga koju vodim ne bavi se osporavanjem bilo čijeg istorijskog viđenja, već jedino ima za cilj da se pojedinci pozovu na odgovornost za dela koja su izvršili u periodu za koji ST ima mandat.

Ponovo izražavam zahvalnost Evropskoj uniji, njenim državama članicama i trećim državama donatorima koji su obezbedili sredstva i podršku i omogućili ovu istragu. Takođe sam dužnik državi domaćinu, Holandiji, za prostorije u koje smo se uselili ove godine. Zahvalan sam i kolegama iz Specijalizovanih veća Kosova (SVK), posebno predsednici Ekaterini Trendafilovoj i sekretaru Fidelmi Donlon, na trudu da ustroje sudske strukture i postupke, čime se omogućava naš rad.

Namera mi je da se odužim time što ću opravdati poverenje ukazano mom timu i meni lično na ovom značajnom poduhvatu.

Džek Smit
Specijalizovani tužilac

februar 2020.

Istrage

Tokom 2019, tužioci i istražitelji ST su obavili informativne razgovore sa žrtvama, svedocima i osumnjičenim licima, na Kosovu i u širem regionu, u Holandiji i u trećim zemljama.

Pored prikupljanja iskaza svedoka, ST je takođe pregledalo dokaze prikupljene od početka istrage da bi procenilo njihovu vrednost i relevantnost i osiguralo da će biti dozvoljena njihova upotreba na sudu.

Jedan od vidljivih elemenata istrage bio je upućivanje poziva na razgovor. To sredstvo Tužilaštva takođe je doprinelo da se oseti veća prisutnost ST kako na Kosovu tako i šire u regionu.

ST je, između ostalog, ovlašćeno da zahteva prisustvo osumnjičenih, žrtava i svedoka radi ispitivanja, da prikuplja i proverava podatke i dokaze, i da donosi

odluke o pokretanju, nastavljanju ili okončanju krivičnog postupka. Cilj mu je da se pojedinci pozovu na odgovornost za krivična dela obuhvaćena njegovim mandatom.

Osoblje ST - koje obuhvata tužioce, islednike, analitičare, stručnjake za bezbednost, specijaliste za zaštitu svedoka i osoblje za podršku - je u celini međunarodno.

Pomoć, kako država članica EU tako i šire međunarodne zajednice, od suštinskog je značaja za istrage. ST je tražilo i nastaviće da traži pomoć od tih organa i institucija, nacionalnih i međunarodnih, u cilju napredovanja u istrazi.

Razvoj ST

Specijalizovano tužilaštvo (ST) osnovano je 1. septembra 2016. u Hagu nasledivši osoblje i mandat Specijalne istražne radne grupe.

Specijalna istražna radna grupa osnovana je 2011. u Briselu kao jedinica u okviru Misije Evropske unije za vladavinu prava na Kosovu u cilju istraživanja navoda sadržanih u Izveštaju Parlamentarne skupštine Saveta Evrope „Nečovečno postupanje s ljudima i nedozvoljena trgovina ljudskim organima na Kosovu“ (Izveštaj SE), objavljenom početkom 2011.

Istragu Specijalne istražne radne grupe predvodio je Klint Vilijamson, tužilac iz Sjedinjenih Država (SAD) i bivši putujući ambasador SAD za problematiku ratnih zločina.

ST crpi svoj mandat iz Amandmana br. 24 na Ustav Kosova i iz Zakona o Specijalizovanim većima i Specijalizovanom tužilaštvu (Zakon), koje je Skupština Kosova usvojila u avgustu 2015. godine i kojima su osnovani i ST i SVK. Ovim normativnim

aktima ST je ovlašćeno za istragu i krivično gonjenje lica za krivična dela izvršena u vezi s delima navedenim u Izveštaju Saveta Evrope i istraženih od strane Specijalne istražne radne grupe.

Krivična dela koja potpadaju pod nadležnost ST su dela izvršena ili započeta na Kosovu, ili izvršena od strane ili protiv lica državljana Kosova/Savezne Republike Jugoslavije, tokom trogodišnjeg perioda od 1. januara 1998. do 31. decembra 2000. Tužilaštvo takođe može da istražuje i krivično goni za ometanje vršenja pravosuđa.

ST je nezavisna institucija, čiju nezavisnost garantuje Zakon kojim je osnovano.

Stoga je ST obavezno da deluje nezavisno od SVK i svih drugih tužilaca na Kosovu. Zakon takođe nalaže specijalizovanom tužiocu i osoblju ST da ne traže niti primaju instrukcije od bilo koje vlade ili drugog izvora.

Optužnice

U skladu s članom 38(4) Zakona i na osnovu pravila 86 Pravilnika o postupku i dokazima, pre podizanja optužnice specijalizovani tužilac mora da se uveri da „postoji dobro utemeljena sumnja da je osumnjičeni izvršio ili da je učestvovao u izvršenju krivičnog dela iz nadležnosti Specijalizovanih veća“.

Kada specijalizovani tužilac podnese optužnicu Specijalizovanim većima, predsednik SVK određuje sudiju za prethodni postupak da je ispita. Sudija za prethodni postupak može da potvrdi optužnicu ako se uveri da je dokazano postojanje dobro utemeljene

sumnje u vezi s optužbama. Pored toga, sudija za prethodni postupak je ovlašćen da rešava po eventualnim preliminarim podnescima, uključujući prigovore na optužnicu i nadležnost, kao i da izda bilo koji nalog ili donese odluku kojima se obezbeđuje pravilna i ekspeditivna priprema predmeta za suđenje.

Nakon prve rasprave i po rešavanju preliminarne pitanja, uključujući eventualne prigovore na nadležnost SVK, sudija za prethodni postupak utvrđuje da je predmet spreman za suđenje.

Izveštavanje diplomata

Tokom 2019, specijalizovani tužilac Džek Smit održao je niz brifinga za diplomate kako bi informisao države članice EU i treće države donatore o aktuelnostima u radu ST, o preprekama s kojima se ST suočava i o načinima na koje bi međunarodna zajednica mogla da pomogne ST da ubrza istrage.

Specijalizovani tužilac Smit obratio se Političko-bezbednosnom odboru Evropske unije, zajedno sa predsednicom SVK Ekaterinom Trendafilovom i

sekretarom Fidelmom Donlon, u junu u Hagu, i zatim u oktobru, sam u Briselu. U Hagu, u decembru mesecu, zajedno sa predsednicom Trendafilovom i sekretarom Donlon, obratio se diplomatskim predstavnicima država članica EU i trećih država donatora.

Podrška šire međunarodne zajednice bila je i ostaje od ključne važnosti za rad ST.

Specijalizovani tužilac na godišnjem brifingu, decembar 2019.

Sistematizacija

U ST je sistematizovano 78 radnih mesta, što uključuje tužioce, pravne savetnike, islednike, analitičare, stručnjake za bezbednost i zaštitu svedoka i osoblje za podršku. Do kraja 2019, od predviđenih 78 popunjeno je 58 radnih mesta

- 74% - osobljem iz 19 zemalja, kako država članica EU tako i trećih država donatora. Od osoblja ST, 52 je direktno angažovano, a šestoro detaširano. Oglašeno je trinaest preostalih radnih mesta i ona su popunjavana u decembru 2019.

Rukovodeći kadar Tužilaštva

Specijalizovani tužilac Džek Smit nalazi se na čelu tima iskusnih tužilaca od kojih većina, kao i sam specijalizovani tužilac, poseduju tužilačko iskustvo i pred nacionalnim pravosudnim organima i na međunarodnim sudovima.

Zamenik specijalizovanog tužioca je Kvaj Hong Ip, koji obavlja ovu dužnost od osnivanja ST, a pre toga je, od 2012, obavljao dužnost zamenika glavnog tužioca Specijalne istražne radne grupe. Od 2010. do 2012. g. Ip je bio zastupnik Tužilaštva pred Specijalnim Tribunalom za Liban u Hagu. Od 2005. do 2009. g. Ip je obavljao dužnost međunarodnog tužioca u Tužilaštvu Bosne i Hercegovine, vodio istrage i krivično gonio odgovorne za genocid u Srebrenici u julu 1995. U tom svojstvu je bio uspešan u krivičnom gonjenju u prvom predmetu za genocid u Bosni i Hercegovini i u još tri predmeta u vezi sa Srebrenicom.

Ranije u toku svoje karijere g. Ip je obavljao dužnost pravnika pri Misiji Ujedinjenih nacija na Kosovu, pomoćnika pravnog savetnika snaga pod vođstvom NATO na Kosovu, vojnog tužioca u Kraljevskom ratnom vazduhoplovstvu (RAF), i komandanta helikopterske misije RAF. Početkom ove godine, g. Ip, koji je državljanin Ujedinjenog Kraljevstva, proizveden je u zvanje Oficira Reda Britanskog Carstva za zasluge u oblasti međunarodnog krivičnog pravosuđa.

Viši tužilac ST je Alan Tiger, državljanin SAD, sa velikim iskustvom kako u SAD tako i pred Međunarodnim krivičnim sudom za bivšu Jugoslaviju (MKSJ). Gospodin Tiger je učestvovao i na prvom suđenju pred MKSJ, suđenju Dušku Tadiću, i na poslednjem suđenju pred MKSJ, suđenju Ratku Mladiću. Takođe je obavljao dužnost višeg tužioca na suđenjima Anti Gotovini, Radovanu Karadžiću, Momčilu Krajišniku, Darku Mrđi i Biljani Plavšić.

Gospodin Tiger je obavljao dužnost saveznog tužioca u Upravi za građanska prava Krivičnog odeljenja Ministarstva pravde SAD od 1987. do 1994, krivično goneći odgovorne za dela nasilja na rasnoj osnovi i policijske brutalnosti širom zemlje, uključujući predmet Rodnija Kinga.

*Kvaj Hong Ip,
zamenik specijalizovanog
tužioca*

Alan Tiger, viši tužilac

Diplomirao je na Univerzitetu Kalifornije u Los Anđelesu, a doktorirao prava na Univerzitetu u Santa Klari.

Šef istraga ST je Aleks Vajting, tužilac francuskog i američkog državljanstva koji ima veliko iskustvo kako u domaćem tako i u međunarodnom pravosuđu, uključujući rad na Međunarodnom krivičnom sudu (MKS) i MKSJ, i istaknutu akademsku karijeru.

Gospodin Vajting, diplomac koledža Jejl i Pravnog fakulteta Jejl, pridružio se ST sa Pravnog fakulteta Harvard, gde je radio kao profesor praktične nastave od 2013. Gospodin Vajting je radio u Tužilaštvu MKS od 2010. do 2013, najpre kao koordinator za istrage, zadužen za nadzor svih istraga, a zatim kao koordinator tužilaštva nadležan za celokupnu oblast krivičnog gonjenja.

Na MKSJ, od 2002. do 2007. g. Vajting je bio glavni tužilac na suđenju Fatmiru Limaju, Isaku Musliuu i Haradinu Bali, i glavni tužilac na suđenju Milanu Martiću i Dragomiru Miloševiću.

Pre rada na MKSJ, g. Vajting je bio savezni tužilac SAD, prvo pri Upravi za građanska prava Krivičnog odeljenja u Vašingtonu, a zatim u kancelariji Državnog pravobranioca SAD u Bostonu, Masačusets, sa težištem na organizovanom kriminalu i korupciji.

Kler Loson je rukovodilac Savetodavnog pravnog tima. Državljanica Irske, g-đa Loson ima diplomu Univerzitetskog Koledža u Dablinu, jednogodišnju specijalizaciju iz međunarodnog prava na Univerzitetu u Melburnu, kao i diplomu magistra prava Univerziteta Kolumbija. Pre dolaska u ST, g-đa Loson je radila kao pravnik u Sudskom odeljenju MKS, u Tužilaštvu MKSJ, kao savetnik irske vlade za ljudska prava, kao i u jednoj vodećoj irskoj advokatskoj kancelariji.

G-đa Loson je bila angažovana na više međunarodnih krivičnih predmeta, između ostalih iz Centralne Afričke Republike, Demokratske Republike Kongo, Kenije i bivše Jugoslavije. Takođe je predvodila pregovore u oblasti ljudskih prava u ime EU i pri UN.

*Aleks Vajting,
šef istraga*

*Kler Loson,
rukovodilac Savetodavnog
pravnog tima*

SPECIJALIZOVANA VEĆA I
SPECIJALIZOVANO TUŽILAŠTVO KOSOVA

**SPECIJALIZOVANA VEĆA KOSOVA I
SPECIJALIZOVANO TUŽILAŠTVO
IZVEŠTAJ ZA 2019.**

Izdaju i distribuiraju:

Specijalizovana veća Kosova (SVK)

Izdato na tri jezika:

albanskom, srpskom i engleskom

**Za detaljnije informacije o Specijalizovanim
većima Kosova:**

www.scp-ks.org

**Za pitanja medija u vezi sa Specijalizovanim
većima Kosova:**

mediaKSC@scp-ks.org

**Za pitanja medija u vezi sa Specijalizovanim
tužilaštvom:**

spokespersonSPO@scp-ks.org

Grafički dizajn i prelom:

Wim Jansen Design

www.wimjansendesign.nl

Fotografije sudnice:

Henri Smeets

C360.nl

Štampa:

Quantes Grafimedia

www.quant.es.nl

**Nosilac autorskih prava © 2020. Specijalizovana
veća Kosova i Specijalizovano tužilaštvo**

Sva prava pridržana.

www.scp-ks.org